

KASBIY STANDART
Sport sohasida murabbiylar

Reyestr raqami:	QR kod

I. Umumiy ma'lumotlar

1. Kasbiy standartning qo'llanish sohasi: Ushbu kasbiy standart Jismoniy tarbiya bo'yicha tarbiyachi, To'garak (jamo'a) rahbari, Bolalar sport o'yinlari bo'yicha murabbiy, Murabbiy, Usta-chavandoz, Sport bo'yicha o'qituvchi-murabbiy va Davlat murabbiyi kasblari bo'yicha xodimlarga malaka talablarini belgilash, ularning malakasini mustaqil baholash, ta'lim dasturlarini ishlab chiqish, shuningdek, tashkilotlarda inson resurslarini boshqarish sohasi va boshqa faoliyat yo'nalishlarida keng turda qo'llaniladi.

2. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo'ladigan, o'rganilgan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

DACUM – korxonaning tajribali xodimlaridan iborat ekspert guruhlarida tuzilgan guruh muhokamalarini o'tkazish usuli;

informal ta'lim – aniq maqsadga yo'naltirilgan, ammo institutsionallashtirilmagan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtirmagan), rasmiy yoki norasmiy ta'limdan ko'ra kamroq tashkillashtirilgan va tarkiblashtirilgan hamda oiladagi, ish joyidagi, yashash joyidagi va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatini o'z ichiga olgan ta'lim shakli;

iqtisodiy faoliyat turi – savdo uchun mo'ljallangan mahsulot ishlab chiqarish (xizmat ko'rsatish) maqsadida u yoki bu turdagi resurslarni (uskunalar, mehnat, texnologiya va boshqalar) birlashtirishga asoslangan ishlab chiqarish jarayoni;

jismoniy reabilitatsiya — odam organizmining buzilgan yoki vaqtincha yo'qotilgan funksiyalarini hamda nogironligi bo'lgan shaxslarning va jismoniy imkoniyatlari cheklangan boshqa shaxslarning ijtimoiy hamda kasbiy faoliyatga bo'lgan qobiliyatlarini jismoniy tarbiya va sport vositalari hamda usullaridan foydalangan holda tiklash (tuzatish va kompensatsiya qilish);

jismoniy tarbiya — madaniyatning insonni jismoniy tarbiyalash, jismoniy rivojlanish va jismoniy tayyorgarlik orqali jismoniy hamda intellektual jihatdan kamol toptirish, uning qobiliyatini va harakat faolligini takomillashtirish, sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirish, ijtimoiy moslashtirish maqsadida

jamiyat tomonidan yaratiladigan hamda foydalaniladigan qadriyatlar, normalar va bilimlar yig'indisidan iborat bo'lgan qismi;

jismoniy tarbiyalash — yuksak madaniyatga ega bo'lgan har tomonlama yetuk hamda jismonan sog'lom insonni shakllantirish maqsadida shaxsni tarbiyalashga, insonning jismoniy imkoniyatlarini rivojlantirishga, uning jismoniy tarbiya va sport sohasida malaka va bilimlarini orttirishga qaratilgan jarayon;

jismoniy tarbiya yoki sport tadbiri tashkilotchisi — o'z tashabbusi bilan jismoniy tarbiya yoki sport tadbiri o'tkazayotgan va (yoki) bunday tadbirni tayyorlash hamda o'tkazishni tashkiliy, moliyaviy va moddiy jihatdan ta'minlashni amalga oshirayotgan yuridik yoki jismoniy shaxs;

jismoniy tarbiya-sog'lomlashtirish inshooti — ommaviy jismoniy tarbiya tadbirlari va jismoniy tarbiya-sog'lomlashtirish mashg'ulotlarini o'tkazish uchun mo'ljallangan, o'ziga qo'yiladigan norma va talablarga javob beradigan yopiq yoki ochiq tipdagi inshoot;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – kasb nomi, mehnat funksiyalari tavsifi, kasbga qo'yiladigan asosiy xususiyatlar va talablarni o'z ichiga olgan muayyan kasb to'g'risidagi tizimlashtirilgan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan kasbiy standartning tarkibiy elementi;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning nomi, qamrab olingan kasblar, uni qabul qilishga oid qaror (buyruq) rekvizitlari hamda amal qilish muddatini o'z ichiga olgan tizimlashtirilgan ro'yxat;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

norasmiy ta'lim – ta'lim xizmatlari taqdim etilishini ta'minlovchi shaxs yoki tashkilot tomonidan institutsionallashtirilgan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtiruvchi), aniq maqsadga yo'naltirilgan va rejalashtirilgan, shaxsni butun hayoti davomida o'qitishdagi rasmiy ta'limga qo'shimcha va (yoki) uning muqobil shakli.

sport — odamlarning muayyan qoidalar bo'yicha tashkil etilgan, ularning jismoniy va intellektual qobiliyatini taqqoslashdan iborat bo'lgan havaskorlik asosidagi va professional asosdagi faoliyati, shuningdek ushbu faoliyatga tayyorgarlik ko'rish hamda bu faoliyat jarayonida odamlar o'rtasida yuzaga keladigan munosabatlar;

sportchi — tanlagan sport turi yoki sport turlari bilan muntazam shug'ullanadigan, doimo o'zining sport mahoratini oshirib boradigan va sport tadbirlarida qatnashadigan jismoniy shaxs;

sport bo'yicha agent — sportchi nomidan va uning manfaatlari uchun shartnoma asosida faoliyat ko'rsatadigan, tuzilgan shartnomalar shartlariga va sportchining huquqlariga rioya etilishini kuzatib boradigan shaxs;

sport musobaqasi — sportchilar o'rtasida yoki sportchilar jamoalari o'rtasida har xil sport turlari (sport dissiplinalari) bo'yicha musobaqaning eng yaxshi ishtirokchisini aniqlash maqsadida jismoniy tarbiya yoki sport tadbirining tashkilotchisi tomonidan tasdiqlangan nizom (reglament) bo'yicha o'tkaziladigan bellashuv;

sport inshooti — sport tadbirlari va ommaviy sport tadbirlarini, sport turlari bo'yicha o'quv-mashq mashg'ulotlari va o'quv-mashq yig'inlarini o'tkazish uchun mo'ljallangan, o'ziga qo'yiladigan norma va talablarga javob beradigan yopiq yoki ochiq tipdagi ixtisoslashtirilgan inshoot;

sportchining sport diskvalifikatsiyasi — sport turi qoidalarini yoki sport musobaqalari to'g'risidagi nizomlarni (reglamentlarni) yoxud xalqaro sport tashkilotlari tomonidan tasdiqlangan dopingga qarshi qoidalarini yoki respublika sport federatsiyalari (uyushmalari) tomonidan tasdiqlangan normalarni buzganlik uchun sportchini sport musobaqalarida ishtirok etishdan sportning tegishli turi bo'yicha xalqaro sport federatsiyasi (uyushmasi) yoki sportning tegishli turi bo'yicha respublika sport federatsiyasi (uyushmasi) tomonidan amalga oshiriladigan chetlashtirish;

sport turining tarmog'i (dissiplinasi) — farqlovchi belgilarga ega bo'lgan hamda bitta yoki bir nechta sport musobaqalari dasturlari turlarini o'z ichiga oladigan sport turining qismi;

sport tadbirlari — sport musobaqalarini, o'quv-mashq jarayonini va sportchilar ishtirokida sport musobaqalariga tayyorgarlik ko'rish bo'yicha boshqa tadbirlarni o'z ichiga oladigan tadbirlar;

sport turi — jismoniy tarbiya va sport sohasidagi faoliyat turi bo'lib, u insonning sport musobaqalariga o'ziga xos tarzda tayyorgarlik ko'rish bilan ajralib turadi, sport musobaqalarini o'tkazish va ularda ishtirok etishga doir talablar, tartib va shartlar belgilanadigan qoidalariga, nizomga (reglamentga) ega bo'ladi;

sport federatsiyasi (uyushmasi) — bir yoki bir nechta sport turini rivojlantirish, ommalashtirish, shuningdek sport tadbirlarini o'tkazishni tashkil etish hamda sportchilarni — O'zbekiston Respublikasining sport terma jamoalari a'zolarini sportning tegishli turi bo'yicha tayyorlash uchun a'zolik asosida tashkil etilgan va davlat ro'yxatidan o'tkazilgan nodavlat notijorat tashkiloti;

sport hakami — sport turi qoidalariga hamda sport musobaqasi to'g'risidagi nizomga (reglamentga) rioya etilishini ta'minlash uchun jismoniy tarbiya yoki sport tadbiri tashkilotchisi tomonidan vakolat berilgan, maxsus tayyorgarlikdan o'tgan va tegishli malaka toifasini olgan jismoniy shaxs;

sportning texnik va amaliy turlari — sport natijalariga erishish uchun sportchi tomonidan umumiy jismoniy mashqlar majmuasidan tashqari, sport texnikasidan, moslamalaridan yoki texnikaviy vositalardan foydalana bilish va ularni boshqarish sohasidagi ko'nikmalar va mahorat qo'llaniladigan, shuningdek har xil sport turlaridan olingan, amaliy ahamiyatga ega bo'lgan mashqlar birikmasidan foydalaniladigan sport turlari. Sportning texnik va amaliy turlari yoshlarni

O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarida xizmat qilishga tayyorlashning tarkibiy qismidir;

sportning harbiy-amaliy turlari — asosi harbiy xizmatchilar hamda maxsus xizmatni o'tayotgan shaxslar tomonidan o'z xizmat vazifalarini bajarishi bilan bog'liq maxsus harakatlardan (shu jumladan usullardan) iborat bo'lgan sport turlari;

ta'lim – ta'lim oluvchilarga chuqur nazariy bilim, malakalar va amaliy ko'nikmalar berishga, shuningdek ularning umumta'lim va kasbiy bilim, malaka hamda ko'nikmalarini shakllantirishga, qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan tizimli jarayon.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos bo'lgan normativ-huquqiy hujjatlar:

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentyabrdagi "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 17-iyundagi "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini tartibga solishga qaratilgan ayrim normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida"gi VM- 369-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi 275-son "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori (IFUT-2.1);

O'zbekiston Respublikasining "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi Qonuni, 2015-yil 4-sentabr;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori, VM-355, 2022-yil 7-aprel;

O'zbekiston Respublikasining, 04.09.2015-yildagi O'RQ-394-son "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida Qonuni.

4. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi qisqartirishlar qo'llaniladi:

MMR – Milliy malaka ramkasi;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi;

IFUT – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi.

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi	Sport sohasida murabbiylar	
2.	Kasbiy faoliyatning asosiy maqsadi	Jismoniy tarbiya va sport orqali insonlarning sog'lig'ini mustahkamlash, jamoaviy ruhni shakllantirish va yuqori natijalarga erishishni ta'minlash	
3.	IFUT bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf	S seksiyasi San'at, sport va dam olish 93. Sport, dam olishni va ko'ngil ochishni tashkil etish sohasidagi faoliyat; 93.1 Sport sohasidagi faoliyat; 93.11 Sport obyektlari faoliyati.	
4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni	Sport tadbirlarini rejalashtirish, tashkil etish, boshqarish va rivojlantirish bo'yicha mutaxassislarning kasbiy malaka, bilim va ko'nikmalariga qo'yiladigan talablarni belgilash	
5.	Qamrab olingan kasblar ro'yxati va malaka darajasi	Kasblar kodi va nomi:	TMR dagi malaka darajasi:
		34220002 Jismoniy tarbiya bo'yicha tarbiyachi	5
		23599004 To'garak (jamoal) rahbari	5
		34222002 Bolalar sport o'yinlari (turlari) bo'yicha murabbiy	5
		34220008 Murabbiy	5
		34222015 Usta-chavandoz	5
		34220014 Sport turlari bo'yicha o'qituvchi-murabbiy	5
		34220001 Davlat murabbiyi	6

III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

Kasblar		Mehnat funksiyalari		Mehnat vazifalari	
T/r	Kodi va nomi:	Kodi	Nomi	Kodi	Nomi
1.	34220002 Jismoniy tarbiya bo'yicha tarbiyachi	A1.5	Jismoniy tarbiya bo'yicha mashg'ulotlarni tashkil etish va o'tkazish	A1.01.5	Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini rejalashtirish, tashkil etish va o'tkazish
				A1.02.5	Bolalar bilan yakka tartibda jismoniy tarbiya ishlarini tashkil etish
		A2.5	Bolalarni jismoniy tarbiya dasturi va uslublariga mos holda jismoniy tayyorlash	A2.01.5	Bolalarni jismoniy rivojlantirishda jismoniy mashg'ulotlarni mazmuni
		A3.5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirish	A3.01.5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirishning me'yoriy hujjatlari
2.	23599004 To'garak (jamoa) rahbari	B1.5	To'garak faoliyatini rejalashtirish va tashkil etish	B1.01.5	O'quvchilarning yosh va qiziqish xususiyatlariga mos holda to'garak mashg'ulotlarini rejalashtirish va tashkil etish
		B2.5	To'garak mashg'ulotlarini samarali o'tkazish	B2.01.5	O'quvchilarning faolligini oshirish va amaliy bilim-ko'nikmalarni shakllantirishga qaratilgan to'garak mashg'ulotlarini o'tkazish
		B3.5	To'garak natijalarini monitoring qilish va hisobot tayyorlash	B3.01.5	O'quvchilar yutuqlari, faolligi va to'garak faoliyati samaradorligini aniqlash, tahlil qilish va hujjatlashtirish
3.	34222002	D1.5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirish	D1.01.5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirishning me'yoriy hujjatlari bilan ishlash

	Bolalar sport o'yinlari (turlari) bo'yicha murabbiy	D2.5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida sport inshooti va uning hududida xavfsizlikni ta'minlash	D2.01.5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarning xavfsizligini ta'minlash va ular orasida shikastlanishni oldini olish
				D2.02.5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarning jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini o'tkazish uchun sharoit yaratish
		D3.5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida jismoniy-sog'lomlashtirish va ommaviy sport tadbirlarini o'tkazish	D3.01.5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalar bilan jismoniy tarbiya va sport tadbirlarini o'tkazish
		D4.5	Shug'ullanuvchilarni sog'lomlashtirish va boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlariga tayyorlash	D4.01.5	Shug'ullanuvchilar guruhlarini shakllantirish
				D4.02.5	Sport va sog'lomlashtirish, boshlang'ich ta'lim bosqichlarida shug'ullanuvchilarning sport mashg'ulotlarini rejalashtirish, hisobga olish va tahlil qilish
4.	34220008 Murabbiy	E1.5	Sportchilarning umumiy, maxsus jismoniy va boshlang'ich tayyorgarligi bo'yicha tadbirlarini tashkil etish	E1.01.5	Sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarligi bo'yicha mashg'ulotlarni rejalashtirish, o'tkazish va tahlil qilish
				E1.02.5	Sportchilarning maxsus jismoniy tayyorgarligi bo'yicha mashg'ulotlarni rejalashtirish, o'tkazish va tahlil qilish
				E1.03.5	Sportda boshlang'ich tayyorgarlik faoliyatini o'tkazish va sportchilar bilan tarbiyaviy ishlarni o'tkazish va tahlil qilish

				E1.04.5	Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarligi bo'yicha testlarni o'tkazish hamda Murabbiy-yordamchilariga maslahat berish
5.	34222015 Usta-chavandoz	F1.5	Sport otiga mashg'ulotlarni tashkil etish va o'tkazish	F1.01.5	Sport otiga mashg'ulotlarini rejalashtirish va olib borish
		F2.5	Sport otlarini musobaqalariga tayyorlash	F2.01.5	Sport otlarini chavandoz bilan ishlash holatiga keltirish va tayyorlash
		F3.5	Otlarni ot sportiga tayyorlash	F3.01.5	Sport otlarini jismoniy va psixologik tayyorgarligini ta'minlash
6.	34220014 Sport turlari bo'yicha o'qituvchi-murabbiy	G1.5	Sportchilarni tayyorlash va talabalarning jismoniy tarbiyasi bo'yicha tadbirlar o'tkazish	G1.01.5	Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarining mazmunini rejalashtirish
				G1.02.5	Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini o'tkazish
				G1.03.5	Jismoniy tarbiya va sportni psixologik, pedagogik, axborot, texnik ta'minlash
				G1.04.5	Sport musobaqalarida, sport va jismoniy tarbiya tadbirlarida ishtirok etishni tashkil etish
				G1.05.5	Jismoniy tarbiya va sportda shikastlanishlar oldini olishni ta'minlash
				G1.06.5	O'lchov va baholash usullaridan foydalangan holda tayyorlikni nazorat qilish va hisobga olishni amalga oshirish
				G1.7.5	Sportchilar va talabalar uchun xoreografik va akrobatik mashg'ulotlarni ta'minlash

7.	34220001 Davlat murabbiyi	H1.6	Oliy ta'lim tashkilotlarida sportchilarni tayyorlash va ularda raqobatbardoshlik ko'nikmalarini rivojlantirish	H1.01.6	Oliy ta'lim tashkiloti va sport jamoasi sportchilari bilan mashg'ulot jarayonini amalga oshirish va sport faoliyati ko'nikmalarini rivojlantirish
				H1.02.6	Oliy ta'lim tashkiloti va sport jamoasida Murabbiylik faoliyati hamda mashg'ulotlarini rejalashtirish, tashkil etish, muvofiqlashtirish, erishilgan sport natijalarini nazorat qilish, hisobga olish va tahlil qilish
				H1.03.6	Oliy ta'lim tashkiloti tomonidan sport jamoalari moddiy-texnika ta'minotini tashkillashtirish va takomillashtirib borish, Murabbiylar va o'qituvchilarni jalb qilgan holda tashkil etish

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

Kasbning nomi	Jismoniy tarbiya bo'yicha tarbiyachi	
Mashg'ulot nomining kodi	34220	
TMR bo'yicha malaka darajasi	5	
Malakaga qo'yiladigan talab	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Kasbiy faoliyat profilida kamida uch yoki (O'zbekiston Respublikasi sport jamoasida yoxud rasmiy xalqaro sport musobaqalarida professional sportchi sifatida samarali ishtirok etgan tajribasi yakuniy bayonnomada 1-6 o'rinlar) sport jamoalarining murabbiy- o'qituvchisi	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	18 yoshga to'lganligi; erkak (ayol); Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tganligi; Pedagogik faoliyatga to'sqinlik qiladigan kasalliklari yoki jismoniy nuqsoni bo'lgan shaxslar shuningdek qasddan jinoyatlar sodir etganligi uchun ilgari hukm qilingan shaxslar maktabgacha ta'lim tashkilotlarida pedagoglik faoliyat bilan shug'ullanishi mumkin emas; Rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; O'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; Belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof-muhitni muhofaza qilish, sanitariya-gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; O'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; jamoa bilan inoq ishlash; O'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	O'rta maxsus professional ta'lim Boshlang'ich professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	Amaliy tajriba va seminarlar	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	-	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	5	To'garak (jamoat) rahbari

Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
A1.5 Jismoniy tarbiya bo'yicha mashg'ulotlarni tashkil etish va o'tkazish	A1.01.5 Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini rejalashtirish, tashkil etish va o'tkazish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Davlat talablari, davlat o'quv dasturi va variativ dasturlar asosida ta'lim tarbiya jarayonini tashkil etish
		2. O'quv-uslubiy qo'llanmalardan keng foydalanish, jismoniy tarbiya shakl va vositalarini qo'llash
		3. Bolaning rivojlanish xaritasini tarbiyachi bilan birgalikda yuritish
		Ko'nikmalar:
		Davlat talablari, davlat o'quv dasturi va variativ dasturlar asosida ta'lim tarbiya jarayonini rejalashtirishni tashkil etish
		Bolaning rivojlanish xaritasini yuritishda tarbiyachi bilan hamkorlikda ishlash
		Bilimlar:
		Davlat talablari va davlat o'quv dasturi va variativ dasturlar asosida ta'lim- tarbiya jarayonini rejalashtirish uslublari
		Davlat talablari va davlat o'quv dasturi va variativ dasturlar asosida ta'lim tarbiya jarayonini tashkil etish va o'tkazish qoidalari
		Bolaning rivojlanish xaritasini tarbiyachi bilan birgalikda yuritish metodikalari
		Bolalarni jismoniy rivojlantirish bo'yicha mashg'ulot rejalarini tuzish bo'yicha bilimlar
	A1.02.5 Bolalar bilan yakka tartibda jismoniy tarbiya ishlarini tashkil etish	Mehnat harakatlari:
		1. Bolalar bilan yakka tartibda ishlarni tashkil qilish
		2. Ota-onalar bilan hamkorlik ishlari
		3. Tibbiy xodimlar bilan birgalikda bolalarning salomatlik holatini nazorat qilish
		Ko'nikmalar:
		Jismoniy tarbiya bo'yicha yakka tartibda ishlarni tashkil qilish yo'llari, shakllarini qo'llaydi
		Bolalarni jismoniy rivojlantirishda ota-onalar bilan hamkorlik ishlarini olib borish
		Bilimlar:
		Jismoniy zaifligi mavjud bolalar uchun jismoniy rehabilitatsiya choralari
		Ota-onalar bilan bolalarning jismoniy rivojlantirishda hamkorlik ishlari bo'yicha bilimlar
		Bolalarni sog'ligini saqlashda tibbiy xodimlar bilan birgalikda hamkorlik ishlari bo'yicha bilimlar

	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Murabbiy-tarbiyachi jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini mustaqil ravishda rejalashtirish, tashkil etish va baholashni amalga oshiradi. Bu jarayonda u davlat ta'lim standartlari, sog'lomlashtirish dasturlari va o'quvchilarning individual xususiyatlariga asoslanadi
		2. Murabbiy-tarbiyachi bolalarning jismoniy holatini doimiy kuzatib boradi, ortiqcha yuklama yoki noqulay harakatlardan himoyalaydi, sog'lomlashtirish mashg'ulotlari davomida favqulodda holatlarning oldini olish choralari ko'radi
		3. Bolalar bilan muomala qilishda, tarbiyalanuvchilarning huquq va erkinliklarini hurmat qilishda, har bir bolaning individual rivojlanishini hisobga olgan holda ish olib borishda yuqori darajadagi etik me'yorlarga amal qilinadi
		4. O'z faoliyati davomida ichki tartib qoidalari, belgilangan vaqt me'yorlari va tashkilot rahbariyati tomonidan belgilangan vazifalarni vijdonan va sifatli bajaradi
		5. Murabbiy-tarbiyachi jismoniy tarbiya bo'yicha olib borilgan mashg'ulotlar, bolalarning rivojlanish xaritalari, sog'lig'i va jismoniy yutuqlari bo'yicha belgilangan hujjatlarni o'z vaqtida, to'g'ri va tizimli ravishda yuritadi
		6. Tarbiyachilar, tibbiy xodimlar, ota-onalar bilan hamkorlikda faoliyat yuritadi, o'z tashabbuslarini ilgari suradi, yangi yondashuvlar va innovatsiyalarni taklif etadi
A2.5 Bolalarni jismoniy tarbiya dasturi va uslublariga mos holda jismoniy tayyorlash	A2.01.5 Bolalarni jismoniy rivojlantirishda jismoniy mashg'ulotlarni mazmuni	Mehnat harakatlari:
		1. Bolalarning yoshi va jismoniy sog'lig'iga mos mashg'ulotlarni olib borish
		Ko'nikma:
		Bolalarni yoshi, tayyorgarligi asosida mashg'ulotlarni mazmunini belgilash
		Bolalarni shaxsiy va psixofizik xususiyatlari manfaatlariga asoslangan holda mashg'ulotlarning mazmunini belgilash
		Bilim:
		Jismoniy mashg'ulotlarni bolalarni yoshi, tayyorgarligi asosida mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha bilimlar
		Bolalarni shaxsiy va psixofizik xususiyatlari manfaatlariga asoslangan holda mashg'ulotlarning mazmunini belgilash bo'yicha bilimlar

	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Murabbiy-tarbiyachi bolalarning yoshi, tayyorgarligi va psixofizik xususiyatlariga asoslanib jismoniy mashg'ulotlarning mazmunini mustaqil belgilaydi. U mashg'ulotlarni tashkil etish va baholashda davlat ta'lim standartlari, sog'lomlashtirish dasturlari hamda metodik tavsiyalarga tayanadi.
		2. Mashg'ulotlar davomida bolalarning sog'lig'ini kuzatib boradi, ortiqcha yuklama va xavfli harakatlardan himoyalaydi, individual imkoniyatlarni inobatga olgan holda xavfsiz sharoit yaratadi.
		3. Bolalar bilan ishlash jarayonida pedagogik odob-axloq qoidalariga qat'iy amal qiladi, ularning huquq va qadr-qimmatini hurmat qiladi, har bir bolaning individual rivojlanishini hisobga olgan holda mashg'ulotlarni olib boradi.
		4. Ichki tartib-qoidalar, belgilangan vaqt me'yorlari va tashkilot rahbariyati tomonidan belgilangan vazifalarni vijdonan bajaradi, mashg'ulotlar jarayonida intizomiy tamoyillarga amal qiladi.
		5. Mashg'ulotlarning mazmuni, natijalari va bolalarning rivojlanish ko'rsatkichlari bo'yicha zarur hujjatlarni o'z vaqtida, to'g'ri va tizimli ravishda yuritadi, rahbariyat va ota-onalarga zarur hisobot beradi.
		6. Tarbiyachilar, tibbiy xodimlar va ota-onalar bilan hamkorlikda ishlaydi, mashg'ulot mazmunini takomillashtirish bo'yicha tashabbus ko'rsatadi, yangi metodlar va innovatsion yondashuvlarni joriy etadi.
A3.5 Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirish	A3.01.5 Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirishning me'yoriy hujjatlari	Mehnat harakatlari:
		1. Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarning jismoniy rivojlantirishni sohaga oid me'yoriy hujjatlar asosida tashkil etish
		Ko'nikma:
		Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirishni me'yoriy hujjatlar mazmuni va amaliyotga tatbiq etish yo'llarini qo'llash
		Bilim:
		Maktabgacha yoshdagi bolalarni jismoniy rivojlantirish uslubiyati
		Bolalarning jismoniy tayyorgarligining nazariy va amaliy asoslari
		Davlat talablari, davlat o'quv dasturi, variativ dasturlar hamda o'quv-uslubiy qo'llanmalar

	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Murabbiy-tarbiyachi jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini mustaqil ravishda rejalashtirish, tashkil etish va baholashni amalga oshiradi. Bu jarayonda u davlat ta'lim standartlari, sog'lomlashtirish dasturlari va o'quvchilarning individual xususiyatlariga asoslanadi. 2. Murabbiy-tarbiyachi bolalarning jismoniy holatini doimiy kuzatib boradi, ortiqcha yuklama yoki noqulay harakatlardan himoyalaydi, sog'lomlashtirish mashg'ulotlari davomida favqulodda holatlarning oldini olish choralari ko'radi. 3. Bolalar bilan muomala qilishda, tarbiyalanuvchilarning huquq va erkinliklarini hurmat qilishda, har bir bolaning individual rivojlanishini hisobga olgan holda ish olib borishda yuqori darajadagi etik me'yorlarga amal qilinadi. 4. O'z faoliyati davomida ichki tartib qoidalari, belgilangan vaqt me'yorlari va tashkilot rahbariyati tomonidan belgilangan vazifalarni vijdonan va sifatli bajaradi. 5. Murabbiy-tarbiyachi jismoniy tarbiya bo'yicha olib borilgan mashg'ulotlar, bolalarning rivojlanish xaritalari, sog'lig'i va jismoniy yutuqlari bo'yicha belgilangan hujjatlarni o'z vaqtida, to'g'ri va tizimli ravishda yuritadi. 6. Tarbiyachilar, tibbiy xodimlar, ota-onalar bilan hamkorlikda faoliyat yuritadi, o'z tashabbuslarini ilgari suradi, yangi yondashuvlar va innovatsiyalarni taklif etadi.
Texnik va/yoki texnologik talab		1. Mashg'ulotlar davomida ishlatiladigan sport jihozlari (to'plar, gimnastika asboblari, yengil atletika vositalari, o'yin maydonchalari) bilan xavfsiz, toza va texnik talabga muvofiq ishlay olishi lozim; 2. Mashg'ulot o'tkaziladigan joylar (zallar, sport maydonchalari, ochiq hududlar) gigiyena va mehnat muhofazasi qoidalariga javob berishini ta'minlashi kerak. Murabbiy bolalarni issiqdan, sovuqdan, changdan, shikastlanish xavfidan himoya qiladigan harakatlarni tashkil etadi; 3. Sport zallari, texnika jihozlari va elektr quvvatiga ulangan qurilmalardan foydalanishda xavfsizlik choralariga rioya qilish, favqulodda vaziyatlarda tezkor harakat qilish malakasiga ega bo'lishi shart; 4. Zaruratga ko'ra, jismoniy mashg'ulotlar uchun ishlab chiqilgan mobil ilovalar, raqamli trening

	vositalari, online nazorat platformalari, video-analiz dasturlaridan foydalanishni bilishi foydalidir; 5. Murabbiy-tarbiyachi mashg'ulot vaqtida bolalarning tana harorati, yurak urish ritmi, charchoq holatini baholashga yordam beruvchi oddiy tibbiy qurilmalar (termometr, pulsimetr, tonometr) bilan ishlay olishi kerak; 6. Bolalarning sog'ligi va jismoniy rivojlanishi haqidagi hujjatlarni yuritishda zamonaviy texnologiyalardan (elektron jurnal, kompyuter, planshet, skaner) foydalana olishi kerak; 7. Start signallari - (hushtak chalish, signal kartochkalar) Start/stop belgilari uchun; 8. Rezin halqalar — Qadam o'lchovi, sakrash mashqlari; 9. Arqon / sakrash arqoni — Yurak-qon tomir mashqlari, chidamlilik uchun; 10. Mato yoki gilamcha (mat) — Yiqilish, cho'zilish mashqlari uchun xavfsiz sirti uchun; 11. To'p (futbol, basketbol, voleybol) — Turli o'yin turlarini o'rgatish uchun.
--	--

Kasbning nomi	To'garak (jamoa) rahbari
Mashg'ulot nomining kodi	23599
TMR bo'yicha malaka darajasi	5
Malakani baholashga qo'yiladigan talabalar	Tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	To'garak rahbari kasbi bo'yicha kamida 1–2 yil amaliy ish tajribasiga ega bo'lishi lozim. Nomzod bolalar va o'smirlar bilan ishlashda amaliy faoliyat yuritgan, ijtimoiy-psixologik xususiyatlarni yaxshi tushunadigan, to'garak mashg'ulotlarini tashkil qilish va o'tkazishda tajribali bo'lishi zarur.
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	18 yoshga to'lgan bo'lishi; erkak (ayol); Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; Bolalar va o'smirlar bilan ishlash uchun psixologik va jismoniy jihatdan yaroqli bo'lishi lozim; Jinoyat sodir etganligi uchun ilgari sudlangan shaxslar ushbu kasb faoliyati bilan shug'ullanishi mumkin emas; Pedagogik faoliyat yuritishga imkon beruvchi diplom yoki tegishli malaka sertifikatiga ega bo'lishi zarur; favqulodda va stressli vaziyatlarda o'zini qo'lga olish va xotirjamlikni saqlash; o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof-muhitni muhofaza qilish, sanitariya-gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; jamoa bilan inoq ishlash; o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish; tezkorlik bilan qaror qabul qilish; ish vaqtida yuz berishi mumkin bo'lgan o'zgarishlarga nisbatan sezgir bo'lish; yo'riqnomalar va ko'rsatmalarga qat'iy rioya qilish; kasbiy faoliyatni halollik, mas'uliyat va odob-axloq qoidalari asosida olib borish; o'quvchilarga namunali xulq ko'rsatish, ularning rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatish; o'quv jarayonida mehnat intizomi, xavfsizlik va sanitariya-gigiyena qoidalariga rioya qilish; to'garak ishtirokchilarining fikrini tinglash, ularni faollashtirish, erkin fikrlash muhitini yaratish; jamoa bilan hamkorlikda ishlay olish, pedagogik jarayonda yangiliklarni tatbiq etishga tayyor bo'lish.

Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	O'rta maxsus professional ta'lim Boshlang'ich professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	To'garak rahbari kasbiy faoliyatida doimiy rivojlanish uchun malaka oshirish kurslarida, amaliy loyihalarda, seminar va treninglarda muntazam ishtirok etgan bo'lishi kerak.	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	-	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	5	Sport maktabi yo'riqchi-uslubchisi
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
B1.5 To'garak faoliyatini rejalashtirish va tashkil etish	B1.01.5 O'quvchilarning yosh va qiziqish xususiyatlariga mos holda to'garak mashg'ulotlarini rejalashtirish va tashkil etish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. O'quv yiliga mo'ljallangan batafsil ish rejasini tuzish va unga asoslangan holda mashg'ulotlarni tashkil etish
		2. To'garakning mavzu rejasini ishlab chiqish, darslik va ko'rgazmali materiallar tayyorlash
		3. Har bir o'quvchi yoki guruhning qiziqish darajasini aniqlab, shunga mos yo'nalishlarda faoliyatni yo'lga qo'yish
		4. Pedagogik yondashuvni tizimli ravishda qo'llab, rejali va samarali mashg'ulotlar tashkil etish
		Ko'nikma:
		To'garak faoliyatini rejalashtirish, o'quv dasturlarini ishlab chiqish va moslashtirish
		Mavzuga oid ilg'or uslub va metodlarni tanlab qo'llash
		O'quvchilarni rag'batlantirish va darsda faol ishtirok etishga jalb etish
		Bilim:
		O'quvchilarning yosh psixologiyasi va individual rivojlanish xususiyatlari
		Pedagogika, uslubiy asoslari va to'garak yo'nalishiga doir nazariy bilimlar hamda darsliklar, uslubiy qo'llanmalar va texnologiyalardan foydalanish bo'yicha bilimlar
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Murabbiy-tarbiyachi to'garak mashg'ulotlarini mustaqil ravishda rejalashtiradi, tashkil etadi va baholaydi. U o'quvchilarning yoshi, qiziqishlari va individual rivojlanish xususiyatlariga mos faoliyat yo'nalishlarini tanlaydi hamda pedagogik metodlarni ijodkorlik bilan qo'llaydi.
		2. Mashg'ulot jarayonida o'quvchilarning sog'lig'ini kuzatadi, ortiqcha yuklamadan himoya qiladi, xavfsiz o'quv muhitini

		yaratadi va favqulodda holatlarning oldini olish choralarini ko'radi.
		3. O'quvchilar bilan muomala qilishda pedagogik odob-axloq qoidalariga amal qiladi, ularning qiziqishi va individual qadr-qimmatini hurmat qiladi, teng huquqlilik va adolat tamoyillarini saqlaydi.
		4. Ichki tartib-qoidalar, belgilangan vaqt me'yorlari va rahbariyat ko'rsatmalarini vijdonan bajaradi, to'garak faoliyatini rejalashtirish va o'tkazishda intizomiy tamoyillarga qat'iy amal qiladi.
		5. To'garak faoliyati bo'yicha batafsil ish rejasi, mavzu rejasi, mashg'ulot materiallari va natijalariga oid hujjatlarni o'z vaqtida, to'g'ri va tizimli yuritadi, rahbariyat va ota-onalarga belgilangan tartibda hisobot beradi.
		6. O'quvchilar, ota-onalar, hamkasblar va rahbariyat bilan samarali hamkorlik qiladi, to'garak faoliyatini takomillashtirish uchun tashabbus ko'rsatadi, ilg'or pedagogik yondashuv va innovatsiyalarni joriy etadi.
B2.5 To'garak mashg'ulotlar ini samarali o'tkazish	B2.01.5 O'quvchilarning faolligini oshirish va amaliy bilim-ko'nikmalarni shakllantirishga qaratilgan to'garak mashg'ulotlarini o'tkazish	Mehnat harakatlari:
		1. Interaktiv uslublar asosida mashg'ulotlar olib borish, o'quvchilarning mustaqil ishlashini rag'batlantirish
		2. Amaliy ishlar, loyiha asosida yondashuv, guruhlarda ishlash orqali ijtimoiy va ijodiy faoliyatni rivojlantirish
		3. Qiziqarli topshiriqlar, tanlovlar, o'yinlar orqali mashg'ulot muhitini jonlantirish
		4. Har bir o'quvchining ishtirokini tahlil qilish, ularga alohida yondashuv bilan uslubiy yordam ko'rsatish
		Ko'nikma:
		O'quvchilar e'tiborini darsga jalb etish, mashg'ulotlar davomida tarbiyaviy ta'sir ko'rsatish
		Guruh bilan ishlash, fikr almashish, hamkorlik qilish, vaziyatli masalalarni hal qilish
		Mavzuga oid multimedia, texnika va boshqa zamonaviy vositalardan foydalanish
		Bilim:
		Mashg'ulotning pedagogik va psixologik asoslari
		Ijodiy uslublar, kommunikativ texnikalar
		Baholash tizimlari va o'quvchilar bilimini aniqlash usullari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Murabbiy-tarbiyachi to'garak mashg'ulotlarini samarali o'tkazishda interaktiv uslublarni mustaqil tanlaydi, o'quvchilarning faolligini oshirish va amaliy ko'nikmalarni shakllantirish bo'yicha pedagogik qarorlar qabul qiladi. U mashg'ulot mazmunini o'quvchilarning qiziqishi va tayyorgarlik darajasiga mos holda ijodkorlik bilan tashkil etadi.

		2. Mashg'ulot jarayonida o'quvchilarning sog'lig'ini doimiy nazorat qiladi, ularni ortiqcha yuklama va noqulay sharoitlardan himoyalaydi, guruhli faoliyat va o'yinlarda xavfsizlik choralariga qat'iy rioya qiladi.
		3. O'quvchilarga individual yondashadi, ularning huquq va qadr-qimmatini hurmat qiladi, muloqotda pedagogik odob-axloqqa rioya qiladi va to'g'arak mashg'ulotlarini adolat, hurmat hamda o'zaro ishonch tamoyillari asosida olib boradi.
		4. Mashg'ulotlarni belgilangan vaqtda, o'quv reja va dasturlar asosida o'tkazadi, tashkilotning ichki tartib-qoidalariga rioya qiladi hamda berilgan vazifalarni vijdonan bajaradi.
		5. O'quvchilarning faolligi, ishtiroki va mashg'ulot samaradorligi bo'yicha zarur hujjatlarni yuritadi, baholash natijalarini tizimli ravishda qayd qiladi va rahbariyatga belgilangan tartibda hisobot beradi.
		6. O'quvchilar bilan guruhda ishlashni samarali tashkil etadi, hamkasblar, ota-onalar va rahbariyat bilan hamkorlikda faoliyat yuritadi, yangi uslublar va innovatsion yondashuvlarni joriy etishda tashabbus ko'rsatadi.
B3.5 To'g'arak natijalarini monitoring qilish va hisobot tayyorlash	B3.01.5 O'quvchilar yutuqlari, faolligi va to'g'arak faoliyati samaradorligini aniqlash, tahlil qilish va hujjatlashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. O'quvchilar erishgan yutuqlarni yig'ish, baholash va taqdim qilish
		2. To'g'arak faoliyati natijalari asosida yillik yoki choraklik hisobotlarni tayyorlash
		3. Rivojlanish yo'nalishlarini tahlil qilish, takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish
		4. Ota-onalar, hamkasblar va rahbarlar bilan yakuniy natijalarni muhokama qilish
		Ko'nikma:
		Pedagogik monitoring yuritish, tahliliy fikrlash asosida rivojlanish strategiyasini ishlab chiqish
		Huquqiy va rasmiy hujjatlar asosida yozma hisobotlarni shakllantirish
		Ta'lim jarayonida statistik va sifat ko'rsatkichlarini baholash
		Bilim:
		Hisobot yozish qoidalari, normativ hujjatlar bilan ishlash bo'yicha bilimlar
		Pedagogik tahlil va monitoring uslublari
		Statistika, taqdimot va tahlil vositalari (grafik, jadval, diagramma) bilan ishlash bo'yicha bilimlar
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Rahbar to'g'arak mashg'ulotlarini pedagogik va uslubiy asoslarda mustaqil ravishda rejalashtiradi, mashg'ulot mazmunini, shakl va uslublarini tanlaydi, o'z zimmasiga olingan vazifalarni tashqi nazorat talablarisiz tashkil etish salohiyatiga ega bo'ladi.

	2. Har bir mashg'ulot jarayonida o'quvchilarning xavfsizligi, emotsional holati va sog'lig'i uchun rahbar to'liq javobgardir. U favqulodda vaziyatlarni oldindan baholab, kerakli choralarni ko'rish shart. 3. O'quvchilarga namunali muomala qilish, ularning fikrini hurmat qilish, axloqiy me'yorlardan chetga chiqmaslik, har qanday kamsitish, bepisandlik va adolatsizlikka yo'l qo'ymaslik – rahbarning kasbiy burchidir. 4. To'garak faoliyati samaradorligini oshirish maqsadida choraklik, yillik rejalashtirish, hisobotlar tayyorlash, ota-onalar va rahbariyat oldida faoliyat bo'yicha hisob berish majburiy hisoblanadi. 5. Rahbar belgilangan vaqt me'yorlariga, o'quv jadvaliga, yo'riqnomalar va ichki mehnat tartib-qoidalariga qat'iy amal qiladi. Ish vaqtida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyatlarga mos ravishda moslashish, tezkor qaror qabul qilish qobiliyatiga ega bo'lishi lozim. 6. To'garak rahbari doimiy ravishda o'z kasbiy faoliyatini baholab boradi, yangi uslublarni o'rganadi va tatbiq qiladi, zamonaviy yondashuvlarga ochiq bo'ladi.
Texnik va/yoki texnologik talab	1. Mashg'ulotlar davomida rahbar amaliy, ijodiy, sport yoki texnik mashg'ulotlar uchun zarur bo'lgan vositalardan (rassomlik anjomlari, musiqa asboblari, sport jihozlari, texnik to'plamlar va h.k.) xavfsiz va to'g'ri foydalana olishi kerak. 2. Rahbar interaktiv taqdimotlar, videodarslar, grafik dasturlar, test platformalari kabi zamonaviy raqamli vositalarni mashg'ulotda samarali qo'llay olishi, zamonaviy texnologiyalardan ta'limda foydalanishni bilishi zarur. 3. Mashg'ulot o'tkaziladigan xona, texnik vositalar, mehnat qurollari gigiyena va xavfsizlik qoidalariga muvofiq bo'lishi kerak. Rahbar ularning texnik sozligini doimiy nazorat qiladi va sanitariya me'yorlariga qat'iy amal qiladi. 4. To'garak rahbari yong'in xavfsizligi vositalaridan foydalanish, elektr uskunalarni xavfsiz ulash va uzish, bolalar ishtirokidagi mehnat jarayonlarida texnika xavfsizligini ta'minlash bo'yicha bilim va ko'nikmaga ega bo'lishi shart. 5. To'garak mashg'ulotlarida foydalaniladigan asbob-uskunalarining yo'riqnomasi, foydalanish talablari, o'quv rejasi va uslubiy materiallarni o'qish, tushunish va amalda qo'llash salohiyatiga ega bo'lishi lozim. 6. To'garak faoliyatini takomillashtirish maqsadida yangi pedagogik dasturlar, veb-platformalar, interaktiv uskunalar, audio-video vositalarni ish faoliyatiga tatbiq eta olishi, bu boradagi yangiliklarni o'zlashtirishga intilishi kerak.

Kasbning nomi	Bolalar sport o'yinlari (turlari) bo'yicha murabbiy
Mashg'ulot nomining kodi	34222
TMR bo'yicha malaka darajasi	5
Malakani baholashga qo'yiladigan talabalar	Tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Kasbiy faoliyat profilida kamida uch yoki (O'zbekiston Respublikasi sport jamoasida yoxud rasmiy xalqaro sport musobaqalarida professional sportchi sifatida samarali ishtirok etgan tajribasi yakuniy bayonnomada 1-6 o'rinlar) sport jamoalarining murabbiy- o'qituvchisi
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	18 yoshga to'lganligi; erkek (ayol); Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tganligi; O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq belgilangan o'quv-tarbiya va kasbiy faoliyat turi bo'yicha ishlashda ta'qiqning yo'qligi; O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga ariza berilganda) va davriy tibbiy ko'riklar (imtihonlar), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'riklar (imtihonlar)dan o'tgan bo'lishi; Pedagogik faoliyatga to'sqinlik qiladigan kasalliklari yoki jismoniy nuqsoni bo'lgan shaxslar shuningdek qasddan jinoyatlar sodir etganligi uchun ilgari hukm qilingan shaxslar maktabgacha ta'lim tashkilotlarida pedagoglik faoliyat bilan shug'ullanishi mumkin emas; favqulodda va stressli vaziyatlarda o'zini qo'lga olish va xotirjamlikni saqlash; rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof-muhitni muhofaza qilish, sanitariya-gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; ish joyini toza va tartibli saqlash; o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; jamoalar bilan inoq ishlash; zarur va favqulodda vaziyatlarda o'ziga tegishli uskunalarining ishlashini to'xtatish; o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish; tezkorlik bilan qaror qabul qilish;

	ish vaqtida yuz berishi mumkin bo'lgan o'zgarishlarga nisbatan sezgir bo'lish; ish joyida o'ziga tegishli asbob-uskunalar, jihozlar va inventarlardan foydalanishda e'tiborli bo'lish; o'zini o'zi takomillashtirishga tayyor bo'lishi; xavf-xatar omillariga e'tiborli bo'lish; sabr-toqatli bo'lish; o'z vazifalarini vaqtida va sifatli bajarish; yo'riqnomalar va ko'rsatmalarga qat'iy rioya qilish; xavfli vaziyatlarda tegishli shaxslarga xabar berish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	O'rta maxsus professional ta'lim Boshlang'ich professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	-	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	-	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	5	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari yo'riqchi-uslubchisi
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
D1.5 Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirish	D1.01.5 Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirishning me'yoriy hujjatlari	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirishni sohaga oid me'yoriy hujjatlar asosida tashkil etish
		Ko'nikma:
		Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirishni me'yoriy hujjatlar mazmuni va amaliyotga tatbiq etish yo'llarini qo'llash
		Bilim:
		Maktabgacha yoshdagi bolalarni jismoniy rivojlantirish uslubiyati
		Bolalarning jismoniy tayyorgarligining nazariy va amaliy asoslari
		Davlat talablari, davlat o'quv dasturi, variativ dasturlar hamda o'quv uslubiy qo'llanmalar
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Murabbiy-tarbiyachi maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni jismoniy rivojlantirish jarayonini me'yoriy hujjatlar va davlat ta'lim standartlariga asosanib mustaqil rejalashtiradi va amalga oshiradi. U dastur va

		qo'llanmalardan foydalangan holda metodik yondashuvni tanlashda ijodiy qarorlar qabul qiladi.
		2. Mashg'ulotlar davomida bolalarning sog'lig'ini doimiy kuzatadi, ortiqcha yuklama va xavfli harakatlardan himoyalaydi, xavfsizlik qoidalariga qat'iy amal qiladi va favqulodda vaziyatlarning oldini olish choralarini ko'radi.
		3. Bolalar bilan muloqotda pedagogik odob-axloqqa rioya qiladi, ularning huquq va qadr-qimmatini hurmat qiladi, individual rivojlanish xususiyatlarini hisobga olgan holda teng huquqli, adolatli muhit yaratadi.
		4. Ichki tartib qoidalari, belgilangan vaqt me'yorlari va tashkilot rahbariyati topshiriqlarini vijdonan bajaradi, mashg'ulotlarni rejali va tizimli tarzda tashkil etadi.
		5. Bolalarning jismoniy rivojlanishi, tayyorgarligi va erishilgan natijalar bo'yicha hujjatlarni belgilangan tartibda yuritadi, davlat talablari va me'yoriy hujjatlarga muvofiq hisobot tayyorlaydi.
		6. Tarbiyachilar, tibbiy xodimlar, ota-onalar va boshqa mutaxassislar bilan samarali hamkorlik qiladi, yangi uslublar va innovatsion yondashuvlarni tatbiq etishda tashabbus ko'rsatadi.
D2.5 Maktabgacha ta'lim tashkilotida sport inshooti va uning hududida xavfsizlikni ta'minlash	D2.01.5 Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarning xavfsizligini ta'minlash va ular orasida shikastlanishni oldini olish	Mehnat harakatlari:
		1. Jismoniy tarbiya mashg'ulotlari jarayonida bolalarni sog'ligini asrash va muhofaza qilish
		2. Sanitariya-gigiyena talablari asosida mashg'ulotlarni tashkil etish
		Ko'nikma:
		Bolalarni jismoniy tarbiyalashning nazariy va amaliy asoslari, mehnatni muhofaza qilish talablari, bolalar hayoti va sog'ligini muhofaza qilish yo'riqnomasi asosida jismoniy tarbiya mashg'ulotlari va sport sog'lomlashtirish tadbirlarini o'tkazish
		Bilim:
		Bolalarni jismoniy tarbiyalashning nazariy va amaliy asoslari, mehnatni muhofaza qilish talablari
		Bolalar hayoti va sog'ligini muhofaza qilish yo'riqnomasi
		Texnika va yong'in xavfsizligi qoidalari
		Sanitariya-gigiyena talablari asosida mashg'ulotlarni tashkil etish
	D2.02.5 Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarning jismoniy tarbiya va	Mehnat harakatlari:
		1. Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini o'tkazish uchun sport maydonchalari, zallari va jihozlaridan belgilangan talablar asosida foydalanish

	sport mashg'ulotlarini o'tkazish uchun sharoit yaratish	Ko'nikma:
		Bolalar uchun jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini tashkil qilishda sport maydonchalari, zallari va jihozlaridan belgilangan me'yorlar asosida unumli foydalanish
		Bilim:
		Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini o'tkazish talablari
		Sport maydonchalarini, zallarini jihozlar bilan ta'minlash bo'yicha bilimlar
		Sport maydonchalari, zallari va jihozlariga sanitariya gigiyena talablari
		Belgilangan me'yorlar va sanitariya-gigiyena talablari asosida mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha bilimlar
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Pedagog jismoniy tarbiya mashg'ulotlari va sport sog'lomlashtirish tadbirlarini belgilangan sanitariya-gigiyena, texnika xavfsizligi va yong'in xavfsizligi qoidalari asosida mustaqil tashkil etadi. Sport maydonchalari va jihozlaridan foydalanishda xavfsizlik talablariga qat'iy amal qilib, bolalarning sog'ligini muhofaza qiladi.
		2. Mashg'ulot jarayonida bolalarda shikastlanishlarning oldini olish, xavfli vaziyatlarni aniqlash va bartaraf etish, hamda favqulodda vaziyatlarda tezkor choralar ko'rish uchun to'liq javobgarlikni o'z zimmasiga oladi.
		3. Bolalar bilan muloqotda pedagogik etika va tarbiyaviy tamoyillarga amal qiladi, ularga xavfsizlik qoidalarini tushunarli va amaliy shaklda yetkazadi, hamkorlikda intizom va tartibni shakllantiradi.
		4. Maktabgacha ta'lim tashkilotining ichki tartib qoidalari, mehnatni muhofaza qilish talablari hamda rahbariyatning ko'rsatmalariga qat'iy amal qiladi. Mashg'ulotlarni sanitariya-gigiyena va xavfsizlik talablariga muvofiq tashkil etadi.
		5. Sport inshootlarining holati, jihozlarning xavfsizligi, bolalarning sog'lig'i va mashg'ulot jarayonida yuz bergan holatlar haqida hujjatlarni yuritadi, belgilangan tartibda rahbariyatga hisobot beradi.
		6. Texnik xodimlar, tibbiyot xodimlari va tarbiyachilar bilan hamkorlikda sport inshooti xavfsizligini ta'minlaydi, jihozlar va sharoitlarni yaxshilash bo'yicha tashabbus ko'rsatadi, xavfsizlik madaniyatini shakllantirishda faol ishtirok etadi.

D3.5 Maktabgacha ta'lim tashkilotida jismoniy sog'lomlashtirish va sport ommaviy tadbirlarni o'tkazish	D3.01.5 Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalar bilan jismoniy tarbiya va sport tadbirlarini o'tkazish	Mehnat harakatlari:
		1. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida jismoniy tarbiya va sport tadbirlari hamda musobaqalarini o'tkazish
		2. Bolalarda sog'lom turmush tarzi asoslarini shakllantirish
		Ko'nikma:
		Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida jismoniy tarbiya va sport tadbirlari hamda musobaqalarini o'tkazish shakllari va usullari
		Bolalarning ota-onalari bilan birgalikda turli sport tadbirlari va sport musobaqalarini o'tkazish
		Bilim:
		Bolalarda sog'lom turmush asoslarini shakllantirish bo'yicha bilimlar
	Mas'uliyat va mustaqillik	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida jismoniy tarbiya va sport tadbirlari hamda musobaqalarni o'tkazish bilimlari
		Bolalarning ota-onalari bilan birgalikda turli sport tadbirlari va sport musobaqalarini o'tkazish bo'yicha pedagogik bilimlar
		Maktabgacha ta'lim tashkilotida sog'lomlashtirish kunlari va dam olish tadbirlarini tashkil etish bo'yicha bilimlar
		1. Pedagog jismoniy tarbiya va sport ommaviy tadbirlarini o'tkazishda mustaqil qaror qabul qiladi, mashg'ulot shakllari va usullarini tanlaydi, sog'lomlashtirish tadbirlari mazmunini davlat talablariga muvofiq tashkil etadi.
		2. Tadbirlar davomida bolalarning xavfsizligini ta'minlaydi, ularning sog'lig'i va shikastlanishlarning oldini olish uchun javobgar bo'ladi. Zarurat tug'ilganda tezkor yordam ko'rsatish choralarini ko'radi.
		3. Bolalar va ota-onalar bilan ishlashda pedagogik etikaga amal qiladi, sog'lom turmush tarzini targ'ib qilishda namunali xulq ko'rsatadi, bolalarning sportga qiziqishini rag'batlantiradi.
		4. Maktabgacha ta'lim tashkiloti ichki tartib-qoidalarini, jismoniy tarbiya va sog'lomlashtirish tadbirlariga oid normativ hujjatlarga qat'iy amal qiladi, mashg'ulotlarni reja asosida o'tkazadi.
		5. Sport tadbirlari va sog'lomlashtirish kunlari bo'yicha hujjatlarni yuritadi, natijalarni qayd etadi va rahbariyatga belgilangan tartibda hisobot beradi.

		6. Tarbiyachilar, ota-onalar va hamkor tashkilotlar bilan hamkorlikda sog'lomlashtirish va sport ommaviy tadbirlarini tashkil etadi, tashabbus bilan yangi loyihalar va qiziqarli sport musobaqalarini yo'lga qo'yadi.
D4.5 Shug'ullanuvchilarni sog'lomlashtirish va boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlariga tayyorlash	D4.01.5 Shug'ullanuvchilar guruhlarini shakllantirish	Mehnat harakatlari:
		1. Bolalar, o'smirlar va yoshlarga sog'lomlashtiruvchi jismoniy mashqlarning foydali tomonini tushuntirgan holda ularni sport-sog'lomlashtirish bosqichi guruhlariga jalb etish
		2. Sport-sog'lomlashtirish bosqichlarida, boshlang'ich tayyorgarlik guruhlariga kiruvchi shaxslarning motivatsiyasini aniqlash
		3. Qabul qilinayotgan bolalarning qonuniy vakillariga sport-sog'lomlashtirish va boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlarida o'quv mashg'ulot jarayonini ro'yxatdan o'tkazish tartibi, mazmuni va rejimi masalalari bo'yicha maslahat berish
		4. Sport turi bo'yicha sport-sog'lomlashtirish va boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlari guruhlarini mashg'ulotlariga a'zo bo'layotgan shug'ullanuvchilarni tibbiy holati, yosh cheklovlarini tekshirish
		5. Tegishli test va normativlardan foydalangan holda sport-sog'lomlashtirish va boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlari guruhlarini shakllantirish
		6. Sport-sog'lomlashtirish va boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlari guruhlarining yakuniy ro'yxatini tuzish
		Ko'nikma:
		Bolalar, o'smirlar va yoshlarga sog'lom turmush tarzini olib borishning ahamiyati va sog'lomlashtiruvchi jismoniy mashqlarning foydali tomonini tushuntirish
		Sport-sog'lomlashtirish va boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlari guruhlariga qabul qilinganlarning individual qobiliyatlarini antropometrik, fiziologik va psixologik parametrlarga ko'ra aniqlash uchun zamonaviy texnologiyalardan foydalanish
		Sport-sog'lomlashtirish va boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlarining mashg'ulotlarida foydalaniladigan sport anjomlari, inventarlari, nazorat-o'lchov asboblari va o'lchov vositalaridan foydalanish
		Sport-sog'lomlashtirish va boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlari guruhlarini shakllantirish bo'yicha hisobot hujjatlarini yuritish
		Boshlang'ich tayyorgarlik guruhlariga qabul qilinganlar tayyorgarligini, sport tayyorgarligining davlat

		standartlariga muvofiq baholash usul va texnikalarini qo'llash
		Boshlang'ich tayyorgarlik guruhlarini normativlarni topshirish natijalaridan foydalangan holda shakllantirish
		Bilim:
		Odam fiziologiyasi va anatomiysia
		Jismoniy tarbiya va sport faoliyatining gigiyenik asoslari
		Sport turi bilan shug'ullanuvchilarning jismoniy va funksional tayyorgarlik normativlari
		Individual sport moyilligini tashxislash mezonlari va usullari
		Boshlang'ich tayyorgarlik guruhlarini komplektlash uchun hisobot hujjatlarini tuzish tartibi
		Sport turlari bo'yicha sport tayyorgarligining davlat standartlari
	D4.02.5 Sport va sog'lomlashtirish, boshlang'ich ta'lim bosqichlarida shug'ullanuvchilarning sport mashg'ulotlarini rejalashtirish, hisobga olish va tahlil qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Sport-sog'lomlashtirish, boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlari guruhlar uchun sport tayyorgarligi (bir yillik) rejalari loyihalarini sport tayyorgarligi standartlari va dasturlariga muvofiq tayyorlash
		2. Sport-sog'lomlashtirish, boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlari guruhlar shug'ullanuvchilarning sport tayyorgarligi rejalari, shu jumladan o'quv mashg'ulot rejalari, sport musobaqalari bo'yicha rejalari ishlab chiqish
		3. Sport-sog'lomlashtirish, boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlarida o'quv mashg'ulot va nazorat tadbirlari davomida shug'ullanuvchilarni nazorat qilish
		4. Shug'ullanuvchilarning texnik va jismoniy tayyorgarlik darajasini baholash uchun nazorat sinovlari (testlari) natijalarini qayd etish
		5. Shug'ullanuvchilarni tibbiy ko'rikdan o'tkazish va antropometrik o'lchashlar natijalarini tahlil qilish
		6. Sport-sog'lomlashtirish, boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlarida shug'ullanuvchilarning o'quv mashg'ulot jarayoni va musobaqa faoliyati natijalarini tizimli hisobga olish, tahlil qilish va umumlashtirish
		7. Shug'ullanuvchilarning jismoniy tayyorgarligi individual ko'rsatkichlarining oshishini, o'quvchilarning keyingi tayyorgarligiga tuzatishlar kiritish
		8. Boshlang'ich tayyorgarlik bosqichi guruhlarida bo'lajak sport ixtisoslashuvini aniqlash uchun iqtidorli shug'ullanuvchilarni aniqlash
		Ko'nikma:

		Sport-sog'lomlashtirish, boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlarida o'quv mashg'ulot jarayonini rejalashtirish va hisobga olish bo'yicha hisobot hujjatlarini yuritish
		Sport-sog'lomlashtirish, boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlarida sport tayyorgarligining davlat standarti va dasturi talablari asosida o'quv mashg'ulot jarayonini rejalashtirish
		Shug'ullanuvchilarning jismoniy va texnik tayyorgarlik darajasini kuzatish va baholash uchun testlar tizimidan foydalanish
		Sport-sog'lomlashtirish, boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlarida shug'ullanuvchilarda antropometrik, fiziologik va psixologik parametrlar dinamikasini tahlil qilish va baholash hamda shug'ullanuvchilarning motivatsiya darajasini aniqlash
		Sport-sog'lomlashtirish, boshlang'ich tayyorgarlik bosqichlarida mashg'ulot jarayoni muammolari va ularni samaradorligini yaxshilash
		Sport mashg'uloti dasturiga muvofiq vositalar va usullarni tanlash, shug'ullanuvchilarning moyilliklari va individual xususiyatlariga muvofiq sog'lomlashtirish va maxsus tayyorgarlik mashqlaridan foydalanish
		Bilim:
		Sport turida harakat faoliyati biomexanikasi
		Insonning asosiy jismoniy sifatlarini rivojlantirishda sensitiv davrlari
		Sport bilan shug'ullanishga qobiliyatli (iqtidorli) bolalarning morfo-anatomik, fiziologik va psixologik xususiyatlari
		Shug'ullanuvchilarning jismoniy, texnik va nazariy tayyorgarlik ko'rsatkichlari darajasini baholash va hisobga olish usullari
		Musobaqa va dam olish bosqichlarida o'quv yuklamasining maksimal miqdori, sportda boshlang'ich tayyorgarlik
		Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va aloqa vositalaridan foydalanish
		Sport turlari bo'yicha toifalar va unvonlarni milliy sport tasnifiga muvofiq belgilash talablari
		Sport turlari bo'yicha davlat ta'lim standartlari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Murabbiy kichik yoshdagi bolalar uchun mashg'ulotlarni yoshi, fiziologik rivojlanishi, individual qobiliyatlari va sog'lig'i holatiga qarab mustaqil rejalashtiradi va tashkillashtiradi. Har bir guruh yoki

		shug'ullanuvchining rivojlanish darajasini hisobga olgan holda mos mashqlar va metodlarni tanlaydi.
		2. Murabbiy mashg'ulotlar davomida bolalar salomatligi, xavfsizligi va emotsional holatiga to'liq javob beradi. Shikastlanishlar, charchoq yoki ortiqcha yuklama kabi xavfli holatlarning oldini olish maqsadida ehtiyot choralari ko'radi va kerakli hollarda tibbiyot xodimlari bilan hamkorlik qiladi.
		3. Murabbiy bolalarga mehribonlik va e'tibor bilan yondashadi, tenglik, adolat, sabr-toqat, hurmat va axloqiy poklik tamoyillarini faoliyatida namoyon qiladi. Hech qanday kamsitish, bepisandlik yoki psixologik bosimga yo'l qo'ymaydi.
		4. Murabbiy O'zbekiston Respublikasi mehnat qonunchiligi, sport va ta'lim sohasidagi amaldagi me'yoriy-huquqiy hujjatlar, sanitariya-gigiyena qoidalari va yong'in xavfsizligi talablariga qat'iy rioya qiladi. Zarur hollarda hisobot hujjatlarini to'g'ri va muddatida tayyorlaydi.
		5. Murabbiy favqulodda holatlarda (jarohat, issiqlik urishi, hushdan ketish, yong'in, texnik nosozliklar va boshqalar) xotirjamlikni saqlagan holda to'g'ri va tezkor qarorlar qabul qiladi, tibbiy yordam chaqiradi va holat yuzasidan rahbariyatni xabardor qiladi.
		6. Murabbiy o'z kasbiy faoliyatini tahlil qiladi, faoliyatidagi kamchiliklarni bartaraf etadi, yangi yondashuv va uslubiyatlarni o'rganadi hamda amaliyotga tatbiq etadi. O'z ustida ishlash, malaka oshirish va yangiliklarga ochiqlik — uning doimiy mas'uliyatidir.
Texnik va/yoki texnologik talab		1. Murabbiy kichik yoshdagi bolalar uchun mo'ljallangan sport anjomlari va jihozlardan (to'plar, halqalar, arqonlar, kichik to'siqlar, ko'taruvchi supalar va h.k.) foydalanishda ularning texnik sozligi, gigiyenik tozaligi va xavfsizligi talablariga qat'iy amal qilishi lozim.
		2. Murabbiy sport inshootlarida mavjud elektr vositalari, yoritish, ventilyatsiya, yong'in xavfsizligi vositalaridan (o't o'chirish moslamalari) foydalanish tartibini bilishi va favqulodda holatlarda harakat qilish rejasini egallagan bo'lishi shart.
		3. Mashg'ulotlarda bolalarning jismoniy salomatligini tiklashga qaratilgan texnologiyalar — nafas olish texnikasi, dam olish mashqlari, strelkali o'yinlar, stretching kabi usullardan foydalanadi.
		4. Sport mashg'ulotlarini baholash, rejalashtirish yoki kuzatishda zamonaviy texnologiyalar — planshet, sport

	illovalari, trenajyor monitoring tizimlari, bolalar salomatligini raqamli kuzatuv platformalari (masalan, antropometrik o'lchovlar ro'yxatlari) dan foydalanishni biladi. 5. Murabbiy Davlat o'quv dasturlari, sog'lomlashtirish rejalari, mashg'ulot jadvallari va boshqa hujjatlarni o'qish, tushunish, ularga amal qilish hamda ularga muvofiq harakat qilish ko'nikmasiga ega bo'lishi shart.
--	---

LOYIHA

Kasbning nomi	Murabbiy
Mashg'ulot nomining kodi	34220
TMR bo'yicha malaka darajasi	5
Malakani baholashga qo'yiladigan talabalar	Tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Kasbiy faoliyat profilida kamida uch yoki (O'zbekiston Respublikasi sport jamoasida yoxud rasmiy xalqaro sport musobaqalarida professional sportchi sifatida samarali ishtirok etgan tajribasi yakuniy bayonnomada 1-6 o'rinlar) sport jamoalarining Murabbiy-o'qituvchisi
Mehnatga layoqati va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	18 yoshga to'lgan bo'lishi; erkak (ayol); Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; Pedagogik faoliyatga to'sqinlik qiladigan kasalliklari yoki jismoniy nuqsoni bo'lgan shaxslar, shuningdek, qasddan jinoyatlar sodir etganligi uchun ilgari hukm qilingan shaxslar maktabgacha ta'lim tashkilotlarida pedagoglik faoliyat bilan shug'ullanishi mumkin emas; O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq belgilangan o'quv-tarbiya va kasbiy faoliyat turi bo'yicha ishlashda ta'qiqning yo'qligi; O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga ariza berilganda) va davriy tibbiy ko'riklar (imtihonlar), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'riklar (imtihonlar)dan o'tgan bo'lishi. favqulodda va stressli vaziyatlarda o'zini qo'lga olish va xotirjamlikni saqlash; rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof-muhitni muhofaza qilish, sanitariya-gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; ish joyini toza va tartibli saqlash; o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; jamoa bilan inoq ishlash; zarur va favqulodda vaziyatlarda o'ziga tegishli uskunalarning ishlashini to'xtatish; o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish; tezkorlik bilan qaror qabul qilish; ish vaqtida yuz berishi mumkin bo'lgan o'zgarishlarga nisbatan sezgir bo'lish; ish joyida o'ziga tegishli asbob-uskunalar, jihozlar va inventarlardan foydalanishda e'tiborli bo'lish;

	oʻzini oʻzi takomillashtirishga tayyor boʻlishi; xavf-xatar omillariga eʼtiborli boʻlish; sabr-toqatli boʻlish; oʻz vazifalarini vaqtida va sifatli bajarish; yoʻriqnomalar va koʻrsatmalarga qatʼiy rioya qilish; xavfli vaziyatlarda tegishli shaxslarga xabar berish.		
Taʼlim darajasiga qoʻyilgan talablar	Oʻrta maxsus professional taʼlim Boshlangʻich professional taʼlim		
Norasmiy va informal taʼlim bilan bogʻliqligi	Amaliy tajriba va seminarlar		
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	-		
Kasbning boshqa mumkin boʻlgan nomlari	Sport boʻyicha oʻqituvchi-Murabbiy		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR boʻyicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:	
	5	Sport boʻyicha oʻqituvchi-Murabbiy	
	5	Sport maktabi yoʻriqchi-uslubchisi	
Mehnat funksiyalarining tavsifi			
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari		
E1.5 Sportchilarning umumiy, maxsus jismoniy va boshlangʻich tayyorgarligi boʻyicha tadbirlarini tashkil etish	E1.01.5 Sportda umumiy jismoniy tayyorgarligini oshirish boʻyicha sportchilarni mashgʻulotlarga tayyorlash, oʻtkazish va tahlil qilish	Oʻqitish natijalari	
		Mehnat harakatlari:	
		1. Sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarligi boʻyicha muayyan darajadagi jismoniy yuklamalarga tayyorligini baholash, shu jumladan tibbiy qarama-qarshiliklarni tekshirish, sportchilar uchun sport bilan shugʻullanishlari uchun yosh cheklovlarini tekshirish	
		2. Sport turi boʻyicha test sinovlari va meʼyorlar natijalarini hisobga olgan holda sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarligi boʻyicha guruhlarini shakllantirish va guruhlarning yakuniy roʻyxatini tuzish	
		3. Sportchilar umumiy jismoniy tayyorgarlik rejalarini ishlab chiqish, muhim shart-sharoitlarni tahlil (sport tayyorgarligi boʻyicha ish rejasining mazmuni, jins va yosh xususiyatlari, sportchilarni tayyorgarlik darajasi, sessiya davomiyligi, uslubiy koʻrsatmalar) qilish	
		4. Sportda umumiy jismoniy tayyorgarlik boʻyicha mashgʻulotlar hamda sportchilarni sport musobaqalariga tayyorlash rejalarini ishlab chiqish	
		5. Sportchilarning jins va yosh xususiyatlari hamda mashgʻulotlar rejalarini hisobga olgan holda sportda umumiy jismoniy tayyorgarlik mashgʻulotlarini oʻtkazish shaklini tanlash	
		6. Sport anjomlari va inventarizatsiya qilish samaradorligini monitoring qilish	

		7. Sportchilarning tanlangan sport turi bo'yicha umumiy jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlariga tayyorligini monitoring qilish
		8. Sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarligini oshirish uchun mashg'ulotlar o'tkazish va mashg'ulotlar rejalariga kiritilgan sportchilarning harakat samaradorligini nazorat qilish
		9. Sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarligi uchun jismoniy mashqlar xavfsizligini ta'minlash
		10. Sport turi bo'yicha umumiy jismoniy tayyorgarlik uchun o'quv mashg'ulotlari yoki yillik sikl oxirida nazorat test (testlar)ni natijalarini tahlil qilish
		11. Sportchilarning tayyorgarlik darajasi va pedagogik faoliyati davomida nazorat kuzatuvini amalga oshirish
		12. Sportchilarning antropometrik ko'rsatkichlari va tibbiy ko'rik natijalarini tahlil qilish
		13. Sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarligi bo'yicha tayyorgarlik ko'rish jarayoni natijalarini tizimli tahlil qilish hamda umumlashtirish monitoringini olib borish
		14. Sportchilarga va ularning ota-onalariga (qonuniy vakillarga) sport uchun umumiy jismoniy tayyorgarlik jarayonining mazmuni va tartibi masalalari bo'yicha maslahatlar berish.
		15. Sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarligi bo'yicha mashg'ulotlar natijalarini tayyorlash, o'tkazish va tahlil qilish, shu jumladan axborot tizimlaridan foydalanish, tahlil qilish hamda hisobot hujjatlarini tayyorlash
		16. Birinchi yordam tibbiy yordam ko'rsatilish bo'yicha ko'nikmalarni shakllantirish
		Ko'nikma:
		Sportchilarga umumiy jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarida xavfsiz yurish qoidalarini tushuntirib berish
		Sportda umumiy jismoniy tayyorgarlik uchun guruhlarni shakllantirish talablari va standartlarga sportchining yoshi, jinsi muvofiqligini aniqlash
		Antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlar bo'yicha sportchilarning individual qobiliyatlarini aniqlash uchun zamonaviy texnologiyalarni qo'llash
		Umumiy jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlari uchun sport anjomlari, inventarlardan foydalanish

		Sport tayyorgarligini davlat standartlariga muvofiq sportchilarning tayyorgarligini baholash usullari va uslublarini qo'llash
		Sportchilar guruhlarini tayyorgarligini ilmiy-uslubiy asoslanish uchun test sinovlari natijalari va standartlardan foydalanish
		Sportchilar tayyorgarligining maqsad va vazifalaridan kelib chiqqan holda umumiy jismoniy tayyorgarlik vazifalarini belgilab berish
		Sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarlik darajasini nazorat qilish va baholash uchun testlar majmuasidan foydalanish
		Sportchilarning antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlari dinamikasini tahlil qilish va baholash, ularning motivatsiya darajasini aniqlash
		Sport mashg'ulotlarini o'tkazish uchun inventarizatsiya va uskunalarning yaroqliligini baholash
		Umumiy jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarida shikastlanishning oldini olish
		Xavfsiz mashqlar texnikasini namoyish etish
		Xavfsiz mashqlarni bajarish qoidalari va texnikasini tushuntirish
		Umumiy jismoniy tayyorgarlik uchun mashqlar majmualarini bajarishda harakatlarining ratsional texnikasi va usullarini namoyish etish
		Sportchilarni tayyorlashda sug'urta usullaridan foydalanish
		Jismoniy faoliyat, vositalar va sportchilarning anatomik, fiziologik va psixologik, yosh xususiyatlari va sportchilarning tayyorgarlik darajasiga asoslangan umumiy jismoniy tayyorgarlik usullarini tanlash
		Test sinovlari asosida sportchilarning jismoniy rivojlanish darajasini aniqlash
		Sportchilarning jismoniy rivojlanish va tayyorgarlik ko'rsatkichlarini "Mehnat va vatan mudofaasiga tayyorlash" jismoniy tayyorgarlik test sinovlari talablari va (yoki) sport turi bo'yicha maxsus tayyorgarlik davlat standarti talablari bilan solishtirib borish
		Umumiy jismoniy tayyorgarlik bo'yicha mashg'ulotlarning rejalashtirilgan ko'rsatkichlariga erishish holatini baholash va mashg'ulot rejasini tuzatish
		Sportchilarga, ularning ota-onalariga (qonuniy vakillariga) mashg'ulotlar jarayonining xususiyatlarini,

		shu jumladan umumiy jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarining foydali jihatlarini tushuntirib berish
		Mashg'ulotlardan so'ng sportchilarga sog'lomlashtirish va dam olish usullarini qo'llashni o'rgatish
		Turli xil texnologiyalar va aloqa vositalaridan foydalangan holda masofaviy formatda tadbirlarni (mashg'ulotlarni) o'tkazish
		Jismoniy tarbiya va sport sohasida qidirish, axborot resurslari, ma'lumotlar bazalari va raqamli xizmatlardan foydalanish
		Ishlarni bajarishda raqamli texnologiyalardan va elektron ta'lim resurslaridan foydalanish
		Axborot tizimlarida ma'lumotlar yaratish
		Raqamli aloqani axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish talablariga muvofiq qo'llash
		Nazorat va o'lchash asbob-uskunalarini, elektron va texnik qurilmalarni ishlatish
		Sportchining umumiy jismoniy tayyorgarligi bo'yicha mashg'ulotlar natijalarini tayyorlash, o'tkazish va tahlil qilish uchun hisobot hujjatlarini yuritish
		Tibbiy yordam ko'rsatilishidan oldin birinchi yordam ko'rsatish
		Bilim:
		Jismoniy va yuridik shaxslarning dopingga qarshi talablarni buzganligi uchun javobgarlik sohasidagi O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Shaxsiy ma'lumotlarni to'plash va himoya qilish tartibiga rioya qilish uchun O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Axborot xavfsizligini ta'minlash bo'yicha O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Qarshi kurashish sohasida talablar, qoidalar va standartlarni shakllantirish jarayonida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Xalqaro anti-doping qoidalari va standartlari
		Sportda doimiy ravishda va faqat sportning musobaqa davrida foydalanish taqiqlangan moddalar va / yoki vositalar
		Sportda taqiqlangan moddalar va (yoki usullar) terapevtik foydalanish xususiyatlari
		Anti-doping qoidalarini buzganlik uchun jazo va sanksiyalar
		Sportda Doping nazorati standartlari va talablari
		Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati

		Sport mashg'ulotlarining nazariy asoslari
		Sport turlari bo'yicha sport musobaqalari tizimi
		Sportchilarni ko'p yillik tayyorgarlik tizimi
		Sportda harakat faolligi biomexanikasi
		Odam anatomiyasi
		Jismoniy tarbiya va sport faoliyatining gigiyenik asoslari
		Sportchining asosiy jismoniy sifatlarini rivojlantirishda sensitiv davrlar
		Sportchilarni sport turi bo'yicha o'quv-mashg'ulotlariga qabul qilish qoidalari
		Sport mashg'ulotlari (ta'limi) bo'yicha davlat standartlar
		Sportda umumiy jismoniy tayyorgarlik bo'yicha mashg'ulotlarni rejalashtirish turlari, mazmuni va texnologiyasi
		Sportchining antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlarini nazorat qilish va baholash usullari
		Sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarlik ko'rsatkichlari darajasini baholash va hisobga olish usullari
		Sport turlari bo'yicha mashg'ulot yuklamalarining maksimal hajmi
		Sportda umumiy jismoniy tayyorgarlik jarayonini rejalashtirish xususiyatlari
		Sportchilarni jismoniy-sog'lomlashtirish uslubi
		Sportchilarni tayyorlashda sport ipekirofkalari, sport inventarizatsiya va uskunalar bilan ta'minlash standartlari
		Sportdagi umumiy jismoniy tayyorgarlik mashqlari va maxsus mashqlari, sportda umumiy jismoniy tayyorgarlik darajasini oshirishga qaratilgan mashqlar majmualari, mashqlarni xavfsiz bajarish qoidalari va texnikasi
		Umumiy jismoniy tayyorgarlik bo'yicha mashg'ulotlarni xavfsiz o'tkazish qoidalari va texnikasi
		Sportchining umumiy jismoniy tayyorgarligi va jismoniy rivojlanishini baholash usullari
		O'quv-mashg'ulotlaridan so'ng tiklanish va dam olish usullari
		Sportda umumiy jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarini o'tkazish hamda inventar va asbob-uskunalaridan foydalanish talablari va xususiyatlari
		Sport anjomlari, inventarizatsiya va kiyim-kechakdan foydalanish usullari hamda mashg'ulot davomida xavfsizlik qoidalari

		Turli shakllarda tadbirlarni (guruhlarni), shu jumladan, masofaviy o'qitish vositalari va texnologiyalari
		Axborot tizimlari bilan ishlash qoidalari, shu jumladan cheklovlar, tolerantliklar va ularni qo'llash tartibi
		Jismoniy tarbiya va sport sohasida qidiruv tizimlari, axborot resurslari, ma'lumotlar bazalari va raqamli xizmatlar bilan ishlash texnologiyasi
		Ish yuritishda raqamli aloqa vositalari
		Ish jarayoni samaradorligini oshirish uchun elektron va texnik qurilmalardan foydalanish tartibi
		Qo'llash va o'lchash asbob-uskunalarini ishlatish maqsadi va tartibi
		Sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarligi bo'yicha mashg'ulotlarni rejalashtirish, o'tkazish va tahlil qilish natijalariga hisobot hujjatlarini tuzish qoidalari
		Tibbiy yordam ko'rsatishdan oldin birinchi yordam ko'rsatish qoidalari, turlari, usullari
		Jismoniy va yuridik shaxslarning dopingga qarshi talablarni buzganligi uchun javobgarlik sohasidagi O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
	E1.02.5 Sportchilar bilan sport bo'yicha maxsus jismoniy tarbiya bo'yicha mashg'ulotlar mashg'ulotlarini tayyorlash, o'tkazish va tahlil qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Sportchilarning maxsus jismoniy tayyorgarlik darajasini baholash, shu jumladan, tibbiy kontrendikatsiyalarni, sportchilarning sport bilan shug'ullanishini yosh chegaralarini tekshirish
		2. Sportchining maxsus jismoniy tayyorgarligi bo'yicha tayyorgarlik guruhlarini aniqlash, sportda test sinovlari va me'yorlar natijalarini hisobga olgan holda sportchilarning maxsus jismoniy tayyorgarligiga ko'ra guruhlarini tuzish va guruhlarning yakuniy ro'yxatini tuzish
		3. Sportchilarning maxsus jismoniy tayyorgarligi rejalarini ishlab chiqish, uning zaruriy shart-sharoitlari (sport tayyorgarligi bo'yicha ish rejasi mazmuni, jinsi va yoshi tavsifi, sportchilarning tayyorgarlik darajasi, mashg'ulotlar davomiyligi, uslubiy ko'rsatmalar) tahlilini o'z ichiga olgan holda, sportchilarning sport turi bo'yicha maxsus jismoniy tayyorgarligi rejalarini ishlab chiqish
		4. Sportda maxsus jismoniy tayyorgarlik bo'yicha mashg'ulotlar hamda sportchilarni sport musobaqalariga tayyorlash rejalarini ishlab chiqish
		5. Sportchilarning jinsi, yoshi ta'rif xususiyatlari va mashg'ulotlar rejalarini inobatga olgan holda sportda

		maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarini o'tkazish shaklini tanlash
		6. Sport anjomlari va inventarizatsiya qilish samaradorligini monitoring qilish
		7. Sport turi bo'yicha maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarini o'tkazish va mashg'ulotlar rejalariga kiritilgan sportchilarning tayyorgarlik darajasini nazorat qilish
		8. Sportchilar tomonidan maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarida xavfsiz qoidalariga amal qilishlarini ta'minlash
		9. Sport turi bo'yicha maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlari yoki mashg'ulotlar oxirida nazorat testi (testlar)ning natijalarini qayd etish
		10. Sportchilarning tayyorgarlik darajasi va pedagogik faoliyati davomida nazorat kuzatuvini amalga oshirish
		11. Sportchilarning antropometrik ko'rsatkichlari va tibbiy ko'rik natijalarini tahlil qilish
		12. Sportchilarning maxsus jismoniy tayyorgarligi bo'yicha tayyorgarlik jarayoni natijalarini tizimli tahlil qilish, umumlashtirish va monitoring olib borish
		13. Sportchilarning maxsus jismoniy tayyorgarligining individual ko'rsatkichlari o'zgarishini baholash, sportda texnika asoslarini egallash darajasini baholash, sportchilarning keyingi tayyorgarligiga muvofiq o'zgartirishlar kiritish
		14. Sportchilarning sport turi bo'yicha maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlar natijalarini, shu jumladan axborot tizimlaridan foydalangan holda tayyorlash, o'tkazish va tahlil qilish bo'yicha hisobot hujjatlarini tayyorlash
		15. Tibbiy yordam ko'rsatilishidan avval birinchi yordam ko'rsatish
		Ko'nikma:
		Sportchilarga maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarida xavfsizlik qoidalarini tushuntirib berish
		Sportchining yoshi, jins muvofiqligini maxsus jismoniy tayyorgarlik talablari va standartlari asosida aniqlash
		Antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlar bo'yicha sportchilarning individual qobiliyatlarini aniqlash uchun zamonaviy texnologiyalarni qo'llash
		Sportchilar tayyorgarligini ilmiy-uslubiy asoslanish uchun test sinovlari natijalari va standartlardan foydalanish

		Sport anjomlaridan foydalanish, sportda inventarizatsiya
		Sport tayyorgarligini davlat standartlarga muvofiq sportchilarning tayyorgarligini baholash usullari va uslublarini qo'llash
		Sportchilarga anti-doping qoidalarini tushuntirish
		Sportchini tayyorlash dasturiga muvofiq mashg'ulotlar mazmunini rejalashtirish, jismoniy tarbiya nazariyasi qoidalari, yuklamaning fiziologik xususiyatlari, anatomik morfologik xususiyatlari va sportchilar tayyorgarlik darajasi
		Sportchilarning maxsus jismoniy tayyorgarlik darajasini nazorat qilish va baholash uchun testlar majmuasidan foydalanish
		Sportchilarning antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlari dinamikasini tahlil qilish va baholash, ularning motivatsiya darajasini aniqlash
		Mashg'ulot davomida sportchilarning jismoniy, funksional va psixologik holatini nazorat qilish
		Sport turi bo'yicha maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarini o'tkazish uchun inventarizatsiya va uskunalarning yaroqliligini baholash
		Maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlari paytida jarahotlarning oldini olish
		Mashqlarni bajarishda xavfsiz texnikasi qoidalariga rioya qilish
		Mashqlarni xavfsiz bajarish qoidalari va texnikasini tushuntirish
		Sport mashg'ulotlarida maxsus jismoniy tayyorgarlik mashqlari majmuasini bajarishda harakatlarni ratsional texnikasi va usullarini namoyish etish, ko'rgazmali shaklda tushuntirish orqali harakat amallarini shakllantirish
		Sportchilarni tayyorlashda sug'urta usullaridan foydalanish
		Sportchilarning o'ziga xos xususiyatlari va sport turining xususiyatlariga muvofiq mashg'ulot vositalari va usullarini tanlash
		Test sinovlari tizimi asosida sportchilarning jismoniy rivojlanish, texnik, taktik, nazariy, psixologik tayyorgarlik darajasini aniqlash
		Sportchilarning jismoniy rivojlanish va tayyorgarlik ko'rsatkichlarini "Mehnat va vatan mudofaasiga tayyorlash" jismoniy tayyorgarlik test sinovlari talablari

		va (yoki) sport turi bo'yicha maxsus tayyorgarlik davlat standarti talablari bilan solishtirib borish
		Umumiy jismoniy tayyorgarlik bo'yicha mashg'ulotlarning rejalashtirilgan ko'rsatkichlariga erishish holatini baholash va mashg'ulot rejasini tuzatish
		Sportda tanlash usullaridan foydalanish
		Mashg'ulotlardan so'ng sportchilarga sog'lomlashtirish va dam olish usullarini qo'llashni o'rgatish
		Jismoniy tarbiya va sport sohasida qidirish, axborot resurslari, ma'lumotlar bazalari va raqamli xizmatlardan foydalanish
		Ishlarni bajarishda raqamli texnologiyalardan va elektron ta'lim resurslaridan foydalanish
		Axborot tizimlarida ma'lumotlar yaratish
		Raqamli aloqani axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish talablariga muvofiq qo'llash
		Nazorat va o'lchash asbob-uskunalarini, elektron va texnik qurilmalarni ishlatish
		Sportchining umumiy jismoniy tayyorgarligi bo'yicha mashg'ulotlar natijalarini tayyorlash, o'tkazish va tahlil qilish uchun hisobot hujjatlarini yuritish
		Tibbiy yordam ko'rsatilishidan oldin birinchi yordam ko'rsatish
		Bilim:
		Jismoniy va yuridik shaxslarning dopingga qarshi talablarni buzganligi uchun javobgarlik sohasidagi O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Qarshi kurashish sohasida talablar, qoidalar va standartlarni shakllantirish jarayonida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Shaxsiy ma'lumotlarni to'plash va himoya qilish tartibiga rioya qilish uchun O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Axborot xavfsizligini ta'minlash bo'yicha O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Xalqaro anti-doping qoidalar va standartlari
		Sportda doimiy ravishda va faqat sportning musobaqa davrida foydalanish taqiqlangan moddalar va / yoki vositalar
		Xalqaro Anti-doping qo'mitasi tavsiyalari va ovqatlanish qoidalarini qabul qilishning oqibatlari
		Sportda taqiqlangan moddalar va (yoki usullar) terapevtik foydalanish xususiyatlari

		Anti-doping qoidalarini buzganlik uchun jazo va sanksiyalar
		Sportda Doping nazorati standartlari va talablari
		Sport mashg'ulotlarining nazariy asoslari
		Sport turlari bo'yicha sport musobaqalari tizimi
		Sport turlari bo'yicha tayyorgarlik ko'rish tizimi
		Sportning asosiy elementlarini, shu jumladan uning o'ziga xos xususiyatlarini o'rgatish nazariyasi va uslubiyati, shu jumladan yuklamaning o'ziga xos xususiyatlari
		Sportda harakat faolligi biomexanikasi
		Odam anatomiyasi
		Jismoniy tarbiya va sport faoliyatining gigiyenik asoslari
		Sportchining asosiy jismoniy sifatlarini rivojlantirishda sensitiv davrlar
		Sportchilarni sport turi bo'yicha o'quv-mashg'ulotlariga qabul qilish qoidalar
		Sport mashg'ulotlari (ta'limi) bo'yicha davlat standartlar
		Sportda maxsus jismoniy tayyorgarlik bo'yicha mashg'ulotlarni rejalashtirish turlari, mazmuni va texnologiyasi
		Sportchining antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlarini nazorat qilish va baholash usullari
		Sportchilarning maxsus jismoniy tayyorgarlik darajasi ko'rsatkichlarini baholash va hisobga olish usullari
		Sport turlari bo'yicha mashg'ulot yuklamalarining maksimal hajmi
		Sportda maxsus jismoniy tayyorgarlik jarayonini rejalashtirish xususiyatlari
		Sportchilarni jismoniy-sog'lomlashtirish uslubiyati
		Sportning yagona sport klassifikatsiyasiga muvofiq sport turlari bo'yicha toifalar va unvonlarni berishga qo'yiladigan talablar
		Sportchilarni tayyorlashda sport ipekirofkalari, sport inventarizatsiya va uskunalar bilan ta'minlash standartlari
		Sport mashg'ulotlarining mazmuni
		Sportda sport intizomi (mashqlari) texnikasiga o'rgatish usullari, jismoniy mashqlarni xavfsiz bajarish qoidalar va texnikasi
		Maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarini xavfsiz o'tkazish qoidalar va uslublari
		Sportda maxsus jismoniy tayyorgarlikni baholash usullari

		O'quv-mashg'ulotlaridan so'ng qayta tiklanish va dam olish usullari
		Sportda maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlari uchun ishlatiladigan inventar va asbob-uskunalaridan foydalanish talablari va xususiyatlari
		Sport anjomlari, inventarizatsiya va kiyim-kechakdan foydalanish usullari hamda mashg'ulot davomida xavfsizlik qoidalari
		Sportda saralash uslubiyatining asosiy tamoyillari, uslublari va mezonlari, sportga, sport intizomiga yoki sport turlariga qiziqishi va qobiliyatlarini aniqlash usullari.
		Iqtidorli bolalarning morfologik, anatomik, fiziologik va psixologik xususiyatlari
		Sport qoidalari
		Turli shakllarda tadbirlarni (sinflarni), shu jumladan, masofaviy o'qitish vositalari va texnologiyalari
		Axborot tizimlari bilan ishlash qoidalari, shu jumladan cheklovlar, tolerantliklar va ularni qo'llash tartibi
		Jismoniy tarbiya va sport sohasida qidiruv tizimlari, axborot resurslari, ma'lumotlar bazalari va raqamli xizmatlar bilan ishlash texnologiyasi
		Ish yuritishda raqamli aloqa vositalari
		Ish jarayoni samaradorligini oshirish uchun elektron va texnik qurilmalardan foydalanish tartibi
		Qo'llash va o'lchash asbob-uskunalarini ishlatish maqsadi va tartibi
		Sportchilarning umumiy jismoniy tayyorgarligi bo'yicha mashg'ulotlarni rejalashtirish, o'tkazish va tahlil qilish natijalariga hisobot hujjatlarini tuzish qoidalari
		Tibbiy yordam ko'rsatishdan oldin birinchi yordam ko'rsatish qoidalari, turlari, usullari
E1.03.5 Sportda boshlang'ich tayyorgarlik faoliyatini o'tkazish va sportchilar bilan tarbiyaviy ishlar natijalarini tayyorlash, o'tkazish va tahlil qilish	Mehnat harakatlari:	
	1. Sportchilarning yosh va jins xususiyatlarini hisobga olgan holda boshlang'ich tayyorgarlik bosqichini rejalashtirish	
	2. Sportchilarning jins va yosh xususiyatlarini hisobga olgan holda boshlang'ich tayyorgarlik guruh (sinf)larini tanlash	
	3. Sportchilar bilan boshlang'ich tayyorgarlik bosqichiga tayyorlashda o'z-o'zini sug'urta qilish ko'nikma va malakalarini, mashg'ulotlarda (darslarda) xavfsiz qoidalariga o'rgatish;	
	4. Sportchilarni sport tayyorgarligi dasturiga muvofiq shaxsiy gigiyena va o'z-o'zini nazorat qilish, harakat	

		ko'nikmalari va tayanch ilmiy-amaliy bilimlarni egallashga tayyorlash
		5. Sportchilarni jismoniy tarbiya va sport musobaqalarida ishtirok etishga tayyorlash
		6. Sportchilar bilan vatanparvarlik tarbiyasi, milliy o'zligini shakllantirish, umuminsoniy axloqiy me'yorlar, olimpiya g'oyalari va qadriyatlari, sportda adolatli raqobat tamoyillari kabi mashg'ulotlar o'tkazish
		7. Sportchilarda yomon odatlarsiz sog'lom turmush tarzi uchun motivatsiyani rivojlantirish
		8. Sportchilarda yosh rivojlanish determinantlarini hisobga olgan holda irodali sifat va bajarish intizomini tarbiyalash
		9. Sportchilar motivatsiyasini shakllantirish va rivojlantirish
		10. Sportchilarga dopingga qarshi kurash qoidalarini tushuntirish va dopingga nisbatan kurashishni tarbiyalash
		11. Sportchilarni tarbiyaviy ishlarini olib borishda dastlabki tayyorgarlik rejalari bajarilishini nazorat qilish
		12. Sport turi bo'yicha boshlang'ich tayyorgarlik bosqichida faoliyat (sinflar)ning nazorat ko'rsatkichlarini qayd etish
		13. Boshlang'ich tayyorgarlik bosqichi davrida pedagogik nazoratni amalga oshirish
		14. Sportchilarning antropometrik ko'rsatkichlari va tibbiy ko'rik natijalarini tahlil qilish
		15. Sportchilarning sport turi bo'yicha boshlang'ich tayyorgarlik bosqichi faoliyati (mashg'ulotlari) natijalarini tizimli baholash, tahlil qilish, umumlashtirishni olib borish
		16. Sport turini aniqlash uchun istiqbolli (iqtidorli) sportchilarni aniqlash
		17. Boshlang'ich tayyorgarlik bosqichiga saralash masalalari bo'yicha sportchilar va murabbiylarning individual maslahatlari
		18. Sportchilarni ta'lim-tarbiya jihatdan boshlang'ich tayyorgarlik faoliyatiga tayyorlash, o'tkazish va tahlil qilish, shu jumladan axborot tizimlaridan foydalanish va tahlil qilish yuzasidan hisobot hujjatlarini tayyorlash va tahlil qilish
		19. Tibbiy yordam ko'rsatilishidan oldin birinchi yordam ko'rsatish

		Ko'nikma:
		Sportchilarning yoshi va psixofiziologik rivojlanishini hisobga olish, sport va tarbiyaviy ishlarda boshlang'ich tayyorgarlik usullarini qo'llash
		Jismoniy tarbiya va sport, tarbiyaviy ishlar kalendar rejasiga muvofiq va (yoki) sport bo'yicha sport tayyorgarligi davlat standartlari talablarini hisobga olgan holda boshlang'ich tayyorgarlik va tarbiyaviy ishlarni rejalashtirish
		Jismoniy faoliyat, jismoniy tarbiya vositalari va usullarini anatomik, fiziologik va psixologik, yosh xususiyatlari va sportchilarning tayyorgarlik darajasi asosida tanlash
		Boshlang'ich tayyorgarlik va tarbiyaviy ishlar davomida sportchilarning jismoniy, funksional va psixologik holatini nazorat qilish
		Dastlabki tayyorgarlik bosqichida sport anjomlari va inventarlardan foydalanish
		Jismoniy tarbiya va sport faoliyatida jarohatlarni oldini olish, boshlang'ich tayyorgarlik mashg'ulotlari
		Boshlang'ich tayyorgarlik bosqichida sportchilarning o'z-o'zini sug'urtalash va xavfsiz ko'nikmalarini shakllantirish va mustahkamlash
		Sportchilarga anti-doping qoidalarini tushuntirish
		Sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirish va rivojlantirish, sport rejimi buzilishlarini rad etish, yomon odatlar, dopingdan foydalanishga yo'l qo'ymaslik
		Sportchilarning shaxsiy fazilatlarini (xushmuomalalik, samimiylilik va do'stlik, o'zaro yordamlashish, boshqalarga nisbatan sezgirlik va hurmat) rivojlantirish uchun pedagogik texnologiyalarni qo'llash
		Vatanparvarlik, milliy o'zligi, umuminsoniy axloqiy me'yorlarni, olimpiya g'oyalari va qadriyatlarini, sport musobaqalarining aqliy-axloqiy qadriyatlarini, sportda adolatli o'yin me'yorlarini shakllantirish va rivojlantirishga qaratilgan tarbiyaviy ishlar texnologiyalarini qo'llash
		Aqliy fazilatlar va jismoniy qobiliyatlarning uyg'un rivojlanishi orqali shaxsning ijobiy fazilatlarini maqsadli ravishda shakllantirish
		Sportchilarning yoshi rivojlanishining turli davrlarida sport motivatsiyasini shakllantirish va ushlab turish uchun pedagogik texnologiyalarni qo'llash

		Sportchilarning sport faoliyatiga mazmunli munosabatini shakllantirishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish
		Sportchilar bilan boshlang'ich tayyorgarlik va tarbiyaviy ishlar rejalarining bajarilishini tahlil qilish
		Test sinovlari tizimi asosida sportchilarning jismoniy rivojlanish, texnik, taktik, nazariy, psixologik tayyorgarlik darajasini aniqlash
		Sportchilar boshlang'ich tayyorgarlik ko'rsatkichlarini sport tayyorgarligi darajasini davlat standarti talablari bilan solishtirish
		Boshlang'ich tayyorgarlik faoliyat ko'rsatkichlari (sinflar)ga erishish holatini baholash va faoliyat (mashg'ulotlar) rejalarini tuzatish
		Sportda tanlash usullaridan foydalanish
		Mashg'ulotlar so'ng sportchilarni sog'lomlashtirish va dam olishga o'rgatish usullarini qo'llash
		Turli xil texnologiyalar va aloqa vositalaridan foydalangan holda masofaviy shaklda tadbirlarni (mashg'ulotlarni) o'tkazish
		Jismoniy tarbiya va sport sohasida qidirish, axborot resurslari, ma'lumotlar bazalari va raqamli xizmatlardan foydalanish
		Axborot tizimlarida ma'lumotlar yaratish
		Raqamli aloqani axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish talablariga muvofiq qo'llash
		Nazorat va o'lchash asbob-uskunalarini, elektron va texnik qurilmalarni ishlatish
		Sportda boshlang'ich tayyorgarlik va sportchilar bilan tarbiyaviy ishlar olib borish, o'tkazish va tahlil qilish bo'yicha hisobot hujjatlarini yuritish
		Tibbiy yordam ko'rsatilishidan oldin birinchi yordam ko'rsatish
		Bilim:
		O'zbekiston Respublikasining jismoniy tarbiya va sport sohasidagi qonunchiligi talablari, shuningdek, rasmiy sport musobaqalari natijalariga noqonuniy ta'sir ko'rsatilishini oldini olish usullari va bunday noqonuniy ta'sir ko'rsatilganlik uchun javobgarlikni belgilovchi qoidalar
		Shaxsiy ma'lumotlarni to'plash va himoya qilish tartibiga rioya qilish uchun O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari

		Axborot xavfsizligini ta'minlash bo'yicha O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Jismoniy va yuridik shaxslarning dopingga qarshi talablarini buzganligi uchun javobgarlik sohasidagi O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi
		Qarshi kurash jarayonidagi talablar, qoidalar va standartlarni shakllantirish sohasida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Xalqaro anti-doping qoidalari va standartlari
		Sportda doimiy ravishda va faqat sportning musobaqa davrida foydalanish uchun taqiqlangan moddalar va / yoki usullar
		Xalqaro Anti-doping qo'mitasi tavsiyalari va ovqatlanish qoidalarini qabul qilishning oqibatlari
		Sportda taqiqlangan moddalar va (yoki usullar) terapevtik foydalanish xususiyatlari
		Anti-doping qoidalarini buzganlik uchun jazo va sanksiyalar
		Sportda Doping nazorati standartlari va muolajalari
		Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati
		Sport mashg'ulotlarining nazariy asoslari
		Sport turlari bo'yicha sport musobaqalari tizimi
		Sport turlari bo'yicha tayyorgarlik ko'rish tizimi
		Sportda harakat faolligi biomexanikasi
		Jismoniy tarbiya va sport faoliyatining gigiyenik asoslari
		Sog'lom turmush tarzi asoslari
		Sport ta'limi bo'yicha davlat standartlari
		Sport turi bo'yicha umumiy va maxsus jismoniy tayyorgarlik mashqlari, maxsus jismoniy tayyorgarlik darajasini oshirish uchun mashg'ulotlar, nazorat mashqlari, sport turi bo'yicha maxsus jismoniy mashqlar majmuasi, mashqlarni xavfsiz bajarish qoidalari va texnikasi
		Jismoniy tarbiya va salomatlikni rivojlantirish uslubiyati, jismoniy tarbiya va sportda tarbiyaviy faoliyatni rivojlantirish uslubiyati
		Sportda boshlang'ich tayyorgarlik bosqichini rejalashtirish va o'tkazish usullari
		Davriylashtirish va shaxs rivojlanishining determinantlari
		Sport turlari bo'yicha sport mahoratini shakllantirishning yosh xususiyatlari (toifa me'yorlari bo'yicha)

		Boshlang'ich tayyorgarlik bosqichi (guruhlari) uchun foydalaniladigan inventarning va asbob-uskunalarining ko'rsatkichlari va tavsiflari
		Turli shakllarda tadbirlarni (guruhlarni), shu jumladan, masofaviy o'qitish vositalari va texnologiyalari
	E1.04.5 Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarligi bo'yicha testlarni o'tkazish va murabbiy-sportchilarga maslahat berish	Mehnat harakatlari:
		1. Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarlik darajasini aniqlash uchun ko'rsatkichlar va test me'yorlarini tanlash
		2. Test sinovlarini o'tkazishda sportchilarning harakatlarini boshqarish
		3. Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarligi nazorat ko'rsatkichlarini hisobga olish va qayd etish
		4. Joriy tadqiqot ma'lumotlarini tahlil qilish orqali sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarligining avvalgi o'lchovlaridan o'sish dinamikasini aniqlash
		5. Sportchilar jismoniy tayyorgarlik darajasi, musobaqa va mashg'ulotlarni ta'sir samaradorligini aniqlash
		6. Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarligi test natijalariga ko'ra mashg'ulot siklini muvofiqlashtirish
		7. Sportdagi umumiy va (yoki) maxsus jismoniy tayyorgarlikni yaxshilash, mustaqil mashg'ulotlar mazmuni bo'yicha murabbiylarga maslahat berish;
		8. Jismoniy mashqlar majmuasini individuallashtirish uchun fiziologik asoslarni tayyorlash, sport mashg'ulotlarida harakatli o'yinlar, mashg'ulot dasturlari, sport mashg'ulotlari rejalari, ushbu faoliyatning sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarligiga ta'sirini bashorat qilish
		9. Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarligini o'lchash va baholash, shu jumladan, axborot tizimlaridan foydalanish bo'yicha hisobot hujjatlarini tayyorlash
		10. Tibbiy yordam ko'rsatilishidan oldin birinchi yordam ko'rsatish
		Ko'nikma:
		Sportga mos sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarligini baholash usullarini qo'llash
		Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarlik darajasini nazorat qilish va baholash uchun test sinovlari tizimini tatbiq etish
		sportchilarga jismoniy va funksional tayyorgarlik darajasini aniqlash talablari va usullarini tushuntirib berish

		Sportchilarga anti-doping qoidalarini tushuntirish
		Turli xil texnologiyalar va aloqa vositalaridan foydalangan holda masofaviy shaklda tadbirlarni (mashg'ulotlarni) o'tkazish
		Tibbiy va psixologik kuzatishlar natijalarini tahlil qilish
		Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarlik darajasini aniqlash uchun test sinovlari natijalarini tahlil qilish
		Bolalar va kattalarga maslahat berish usullarini qo'llash
		Sportchilarning mehnat faoliyati va dam olish tartibiga rioya qilish, sport shaklini saqlab qolish bo'yicha tavsiyalarni asoslash orqali tavsiyalar berish.
		Jismoniy mashqlar majmualarini, sport bilan shug'ullanadigan ochiq havodagi o'yinlarini, sport mashg'ulotlarini dasturlash uchun sport fiziologiyasi vositalaridan foydalanish
		Sport fiziologiyasining amaliy masalalari bo'yicha mashg'ulotlar jarayonida murabbiylarga maslahat berish
		Jismoniy tarbiya va sport sohasida qidirish, axborot resurslari, ma'lumotlar bazalari va raqamli xizmatlardan foydalanish
		Ishlarni bajarishda raqamli texnologiyalar va elektron ta'lim resurslaridan foydalanish
		Axborot tizimlarida ma'lumotlar yaratish
		Raqamli aloqani axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish talablariga muvofiq qo'llash
		Nazorat va o'lchash asbob-uskunalarini, elektron va texnik qurilmalarni ishlata olish
		Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarligini o'lchash va baholash bo'yicha hisobot hujjatlarini yuritish
		Tibbiy yordam ko'rsatilishidan oldin birinchi yordam ko'rsatish
		Bilim:
		O'zbekiston Respublikasining jismoniy tarbiya va sport sohasidagi qonunchiligi talablari, shuningdek, rasmiy sport musobaqalari natijalariga noqonuniy ta'sir ko'rsatishning oldini olish usullari va bunday noqonuniy ta'sir ko'rsatganlik uchun javobgarlikni belgilovchi qoidalar
		Shaxsiy ma'lumotlarni to'plash va himoya qilish tartibiga rioya qilish uchun O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari

		Axborot xavfsizligini ta'minlash bo'yicha O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari
		Jismoniy va yuridik shaxslarning dopingga qarshi talablarni buzganligi uchun javobgarlik sohasidagi O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi
		Dopingga qarshi kurash bo'yicha talablar, qoidalar va standartlarni shakllantirish sohasidagi O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi
		Xalqaro anti-doping qoidalari va standartlari
		Sportda doimiy ravishda va faqat sportning musobaqa davrida foydalanish taqiqlangan moddalar va / yoki usullar
		Sportda taqiqlangan moddalar va (yoki usullar) terapevtik foydalanish xususiyatlari
		Anti-doping qoidalarini buzganlik uchun jazo va sanksiyalar
		Sportda Doping nazorati standartlari va muolajalari
		Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubi
		Sport mashg'ulotlarining nazariy asoslari
		Sport turlari bo'yicha sport musobaqalari tizimi
		Sport turlari bo'yicha tayyorgarlik ko'rish tizimi
		Sportda harakat faolligi biomexanikasi
		Odam anatomiyasi
		Odam fiziologiyasi
		Sportning biokimyoviy asoslari
		Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va o'lchash uslubiyatining asoslari
		Sportchilarni jismoniy va funksional tayyorgarlik darajasini har tomonlama nazorat qilishning mazmuni va texnikasi, sport analitikasi va uni hisobga yo'llari
		Sport mashg'ulotlarini tashkil qilish bo'yicha davlat standartlar
		Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarlik darajasini tekshirish natijalarini to'plash, tizimlashtirish va qayta ishlash usullari
		Sport turi bo'yicha sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarlik standartlari
		"Mehnat va Vatan mudofaasiga tayyorlash" uchun "Jismoniy tayyorgarlik darajasi" test sinovlari standartlari
		Sport turlari bo'yicha sport tayyorgarlik dasturi (sport intizomi)
		Sport tayyorgarligi bo'yicha mashg'ulotlar o'tkazish jarayonini tashkil etish xususiyatlari

		O'quv-mashg'ulotlarini rejalashtirish turlari, mazmuni va texnologiyalari
		O'lchash uchun ishlatiladigan asbob-anjomlar va uskunalar ko'rsatkichlari va xususiyatlari
		Turli shakllarda tadbirlarni (guruhlarni), shu jumladan, masofaviy o'qitish vositalari va texnologiyalari
		Axborot tizimlari bilan ishlash qoidalari, shu jumladan cheklovlar, tolerantliklar va ularni qo'llash tartibi
		Jismoniy tarbiya va sport sohasida qidiruv tizimlari, axborot resurslari, ma'lumotlar bazalari va raqamli xizmatlar bilan ishlash texnologiyasi
		Ish yuritishda raqamli aloqa vositalari
		Ish jarayoni samaradorligini oshirish uchun elektron va texnik qurilmalardan foydalanish tartibi
		Sportchilarning jismoniy va funksional tayyorgarligini baholash va o'lchash bo'yicha hisobot hujjatlarini tuzish qoidalari
		Tibbiy yordam ko'rsatishdan oldin birinchi yordam ko'rsatish qoidalari, turlari, usullari
	Mas'uliyat mustaqillik va	1. Murabbiy har bir mashg'ulotda, musobaqada yoki tayyorgarlik jarayonida sportchilarning jismoniy, psixologik va emotsional holati uchun shaxsan javobgardir. Mashqlar va yuklamalar bolalarning yoshi, sog'ligi, darajasi va imkoniyatlariga moslashtirilgan bo'lishi kerak.
		2. Murabbiy sportchilar tayyorgarligining umumiy, maxsus va boshlang'ich bosqichlari uchun mashg'ulot rejalarni ishlab chiqadi, rejalashtiradi, o'tkazadi va natijalarini mustaqil baholaydi.
		3. Murabbiy pedagogik va sport mashg'ulotlari, yuklamalar, rejalashtirish strategiyalari, sportchilarni guruhlariga ajratish, baholash va tarbiyalash jarayonlarida mustaqil qarorlar qabul qilishga vakolatlidir.
		4. Murabbiy sportchilar bilan munosabatda axloqiy me'yorlarga qat'iy amal qiladi, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligidagi ta'lim, sport va mehnat sohalaridagi me'yorlarga rioya qiladi.
		5. Mashg'ulot vaqtida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan jarohatlar, sog'liq yomonlashuvi, texnik nosozliklar yoki boshqa favqulodda holatlarda xotirjamlikni saqlagan holda, birinchi yordam ko'rsatish va tegishli mutasaddilarga xabar berish bo'yicha to'liq javobgarlikni o'z zimmasiga oladi.

	6. Murabbiy mashg'ulotlar, test natijalari, sportchilar yutuqlari, sog'ligi va rivojlanishi haqida hujjatlarni yuritadi va ularni belgilangan muddatlarda to'g'ri shaklda rahbariyatga topshiradi. 7. Murabbiy doimiy o'z ustida ishlaydi, malakasini oshiradi, yangi texnologiyalar va sport uslubiylarini o'zlashtirishga tayyor bo'ladi.
Texnik va/yoki texnologik talab	1. Murabbiy sport zal, maydon, trenajyorlar, to'siqlar, sport asbob-uskunalar, sportchi kiyinish talablari va boshqalarning texnik sozligini baholaydi, ulardan to'g'ri foydalanishni ta'minlaydi va ularning xavfsizligi uchun javob beradi. 2. Sportchilar mashg'ulotlari, testlar, nazorat va statistika jarayonlari uchun zamonaviy dasturlar, mobil ilovalar, raqamli jurnal va platformalardan foydalana olishi zarur. U shuningdek, elektron hujjat aylanishi, ma'lumotlar bazasi, onlayn rejalashtirish va hisobot tizimlari bilan ishlashni bilishi kerak. 3. Murabbiy sportchilar sog'lig'i, tayyorgarligi, yurak urishi, charchoq darajasi, mushak faolligi va antropometrik o'lchamlarini baholash uchun zamonaviy nazorat o'lchov vositalaridan (pulsometr, test uskunalar, elektron platformalar) foydalanadi. 4. Murabbiy sportchilar hayoti va sog'lig'iga tahdid soluvchi har qanday sharoitni oldindan aniqlaydi, sport mashg'ulotlari va musobaqalar vaqtida yong'in xavfsizligi, texnika xavfsizligi va elektr xavfsizligi qoidalariga qat'iy amal qiladi. 5. Murabbiy sportchi yoshidagi shaxslar uchun sport tayyorgarligi rejalarini tuzish, bosqichma-bosqich yuklama berish, qayta tiklash texnologiyalarini qo'llash, sog'lomlashtirish va restavratsiya mashg'ulotlarini olib borish bo'yicha texnologik bilimlarga ega bo'lishi shart. 6. Zarur holatlarda Murabbiy videodarslar, onlayn nazorat, raqamli platformalarda sinf yaratish va sportchilar bilan masofaviy muloqot olib borishni tashkil qila olishi kerak.

Kasbning nomi	Usta-chavandoz	
Mashg'ulot nomining kodi	34222	
TMR bo'yicha malaka darajasi	5	
Malakani baholashga qo'yiladigan talabalar	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Sport otlari bilan ishlash tajribasiga ega bo'lgan va ot sporti bo'yicha sport ustaligiga nomzod unvonidan past bo'lmagan sportchilar.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	18 yoshga to'lgan bo'lishi; Ishga kirishda tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; Otlar bilan ishlashga jismoniy va psixologik tayyorlik; Jinoyat ishlari uchun ilgari hukm qilinmaganlik; Hayvonlarga nisbatan shafqatli munosabat. favqulodda va stressli vaziyatlarda o'zini qo'lga olish va xotirjamlikni saqlash; rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof-muhitni muhofaza qilish, sanitariya-gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; ish vaqtida yuz berishi mumkin bo'lgan o'zgarishlarga nisbatan sezgir bo'lish; o'zini o'zi takomillashtirishga tayyor bo'lishi; sabr-toqatli bo'lish; o'z vazifalarini vaqtida va sifatli bajarish; yo'riqnomalar va ko'rsatmalarga qat'iy rioya qilish; xavfli vaziyatlarda tegishli shaxslarga xabar berish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	O'rta maxsus professional ta'lim Boshlang'ich professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	Malaka oshirish kurslari, federatsiya tomonidan o'tkaziladigan seminarlarda qatnashish	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	-	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	5	Ot sporti bo'yicha Murabbiy-o'qituvchi
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
F1.5 Sport otiga	F1.01.5 Sport otiga	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:

mashg'ulotlar ni tashkil etish va o'tkazish	mashg'ulotlarini rejalashtirish va olib borish	1. Mashg'ulot rejasini ishlab chiqish (haftalik, oylik, musobaqagacha bo'lgan)
		2. Treningni ot yo'rttirish, to'siqlardan sakrash, uchkurash, chovken, polo, uloq-ko'pkari va tent pegging yo'nalishlarida o'tkazish
		3. Sport otini tayyorgarlik holatini nazorat qilish va yo'naltirish
		4. Otning holatini baholab, yengil mashqlar bilan boshlash, keyin yuklamani oshirish
		Ko'nikma:
		Trening kurslarini modullarga ajratib rejalashtirish
		Trening davomida xavfsizlikni ta'minlash
		Sport otlarini harakatini tahlil qilish va tuzatish
		Bilim:
		Ot sporti turlari va har bir yo'nalish bo'yicha asosiy texnikalar
		Otning tayanish va harakat qilish mexanizmi
		Treningni yuklama va dam olishga asoslangan muvozanatli tashkil etish bo'yicha bilimlar
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Murabbiy-trener mashg'ulotlarni mustaqil rejalashtiradi, sport otining jismoniy holati va sport turi (yo'rttirish, to'siqlardan sakrash, uchkurash, chovken, polo, uloq-ko'pkari, tent pegging) xususiyatlariga mos ravishda metodlarni tanlaydi hamda mashg'ulot jarayonini boshqaradi.
		2. Trener mashg'ulot davomida otning sog'ligini doimiy nazorat qiladi, ortiqcha yuklamaning oldini oladi va xavfsizlik choralari ko'radi. Shuningdek, chavandoz va o'quvchilarni himoya qilish bo'yicha choralarni amalga oshiradi.
		3. Otlarga munosabatda mehribonlik va hayvonlarni asrash tamoyillariga qat'iy amal qiladi. Chavandozlar bilan ishlashda adolatli, hurmatli va pedagogik etika asosida faoliyat yuritadi.
		4. Mashg'ulotlarni reja asosida o'z vaqtida o'tkazadi, sport maydonida belgilangan tartib va qoidalarga amal qiladi hamda tashkilot rahbariyatining topshiriqlarini vijdonan bajaradi.
		5. Trening rejalari, mashg'ulot jurnallari, otlarning tayyorgarlik darajasi va holatini baholash bo'yicha hujjatlarni yuritadi va natijalarni rahbariyatga muntazam taqdim etadi.
		6. Veterinar shifokorlar, chavandozlar va boshqa murabbiylar bilan hamkorlikda ishlaydi, mashg'ulotlarda yangi uslub va innovatsion yondashuvlarni joriy etadi, ot sportining rivoji uchun tashabbus ko'rsatadi.
	F2.5 Sport otlarini musobaqalari ga tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Otning holatini kunlik baholash (organizm harorati, yurish ritmi, qabul qilinayotgan ozuqa)
		2. Tayyorlashda yengil yugurish, otni harakatga keltiruvchi mashqlar, sakrash mashqlari
		3. Oyoq, yelka va orqa mushaklarni chiniqtiruvchi kompleks mashqlar
		4. Egar va jilov holatini tekshirish, moslashtirish

		Ko'nikma:
		Sport otini yurish turlarini (qadamlatish, yo'rg'alatish va yugurtirish) farqlay olish va to'g'ri qo'llash
		Otni mashg'ulotlarga tayyorlashdan oldin va keyin parvarish qilish
		Ot sport jihozlaridan (egar, yugan, valtrap "egar osti yumshoq mato"seddle, bit, stirrup) xavfsiz va samarali foydalanish
		Bilim:
		Ot metabolizmi va yuklamaga nisbatan chidamlilik darajasi
		Ot uchun zarur oziqlanish, vitaminlar va suv balansini boshqarishni bilish
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Trener mashg'ulot dasturini mustaqil ishlab chiqadi, otning kundalik holatini (organizm harorati, yurish ritmi, oziqlanishi) baholab, individual tayyorlov usullarini qo'llaydi. Chavandoz bilan uyg'unlikda mashqlarni tashkil etadi va musobaqaga tayyorgarlik jarayonini boshqaradi.
		2. Trener mashg'ulotlarda ortiqcha yuklamani oldini oladi, otning oyoq, yelka va orqa mushaklarini chiniqtirishda xavfsizlik choralariga amal qiladi. Jihozlardan (egar, yugan, valtrap, bit, stirrup) to'g'ri foydalanilishini nazorat qiladi, chavandozning xavfsizligini ta'minlaydi.
		3. Otlarni asrash, parvarish qilish va ularning tabiiy ehtiyojlarini hurmat qilish tamoyillariga amal qiladi. Chavandoz bilan hamkorlikda adolatli, hurmatli va professional etika asosida faoliyat yuritadi.
		4. Mashg'ulot va tayyorgarlik jarayonini belgilangan reja va vaqtga muvofiq amalga oshiradi. Musobaqa qoidalariga rioya qiladi, tashkilot rahbariyati ko'rsatmalarini o'z vaqtida bajaradi.
		5. Otlarning mashg'ulot kundaliklarini, sog'liq ko'rsatkichlarini, yuklama va dam olish balansini qayd etadi. Tayyorlov bosqichlari va musobaqaga tayyorgarlik jarayoni bo'yicha hisobotlarni yuritadi.
		6. Veterinar shifokorlar, chavandozlar va boshqa murabbiylar bilan jamoaviy ishlaydi. Musobaqaga tayyorgarlikda samarali metodlarni taklif etadi, ot va chavandozning natijasini yaxshilash uchun yangi yondashuvlarni joriy etadi.
	F3.5 Otlarni ot sportiga tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Otlar bilan individual dastur asosida ishlash (moslashtirish, rivojlantirish)
		2. Emotsional barqarorlikni mustahkamlovchi psixologik treninglar
		3. Har bir otning zaif tomonlarini aniqlab, to'g'rilashga yordam berish
		Ko'nikma:
		Psixologik tahlil asosida otlarga individual yondashuvni tanlash
		Mashg'ulotlarda chavandoz va otning uyg'unligini baholash
		Bilim:
		Otning texnikaviy va biomexanik tamoyillari

		Stress ostida qaror qabul qilish mexanizmlari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Usta-chavandoz mashg'ulot rejalarini o'zi tuzadi, otlar holatini hisobga olib yuklamalarni mustaqil tarzda belgilaydi, ularni tayyorlash va moslashtirishni individual ravishda tashkil qiladi.
		2. Usta-chavandoz mashg'ulotlar, parvarish va tayyorgarlik jarayonlarida otlarning jismoniy va psixologik holatini doimiy nazorat qiladi. Har qanday xavfli holat yuzasidan zudlik bilan chora ko'radi va javobgarlikni o'z zimmasiga oladi.
		3. Usta-chavandoz otlarning harakatini boshqarish, jihozlarni to'g'ri ishlatish va favqulodda vaziyatlarda xotirjamlikni saqlash kabi yuqori xavfli faoliyatda qat'iy professional mas'uliyatga ega bo'lishi shart.
		4. Usta-chavandoz otlarga insonparvarlik bilan yondashadi, otlarga shafqatli munosabatda bo'ladi, ularni urish, haddan ortiq zo'rqiqtirish yoki ekspluatatsiya qilish qat'iy man etiladi.
		5. Usta-chavandoz zarur vaziyatlarda (otning shikastlanishi, texnik nosozliklar) zudlik bilan javob qaytaradi, xavfsiz harakat qiladi va yordam xizmatlariga murojaat qiladi.
		6. Usta-chavandoz o'z malakasini oshirish, yangi texnika va texnologiyalarni o'rganish, sport yutuqlarini tahlil qilish va ulardan xulosa chiqarish orqali doimiy kasbiy o'sish uchun javobgar hisoblanadi.
Texnik va/yoki texnologik talab		1. Usta-chavandoz egar, jilov, uzangilar, bog'lovchi va boshqaruvchi qurilmalardan to'g'ri, xavfsiz va maqsadga muvofiq foydalana olishi zarur. Mashg'ulotdan avval va keyin ularning sozligini nazorat qiladi. 2. Usta-chavandoz parvarish vositalari (cho'tka, tirnoq tozalagich, massaj uskunalari)dan foydalanish, ot terisini, tuyoqlarini, mushaklarini sog'lomlashtirish texnologiyalarini yaxshi bilishi va amalda qo'llashi kerak. 3. Usta-chavandoz otning umumiy sog'lig'idagi o'zgarishlar bo'yicha veterinarga axborot berish. 4. Sport otini qadamlatish, yo'rg'alatish va yugurish kabi yurish usullarini to'g'ri nazorat qilish, otning mushak tizimini bosqichma-bosqich rivojlantiruvchi mashg'ulotlar o'tkazish texnologiyalarini egallagan bo'lishi lozim. 5. Usta-chavandoz mashg'ulot joyi, musobaqa maydoni yoki otxonalarda texnik xavfsizlikni (sirpanchiq joylar, ot qochish xavfi, texnik nosozlik) doimiy kuzatadi. 6. Otning harakatlarini video tahlil qilish, tayyorgarlikni monitoring qilish uchun zamonaviy dasturlar va mobil texnologiyalardan foydalana oladi. Masalan: harakatni aniqlovchi ilovalar, yurish shiddatini o'lchovchi qurilmalar. 7. Usta-chavandoz otxona, maydon, jihozlar, suv manbalari va oziqlantirish muhitini doimiy tozalikda saqlash, dezinfektsiyalash ishlarini nazorat qilish texnologiyasini bilishi lozim.

Kasbning nomi	Sport turlari bo'yicha o'qituvchi-murabbiy
Mashg'ulot nomining kodi	2351-009
TMR bo'yicha malaka darajasi	5
Malakani baholashga qo'yiladigan talabalar	Malakani baholash tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Kasbiy faoliyat profilida kamida ikki yil yoki (O'zbekiston Respublikasi sport jamoasida yoxud rasmiy xalqaro sport musobaqalarida professional sportchi sifatida samarali ishtirok etgan tajribasi yakuniy bayonnomada 1-6 o'rinlar) sport jamoalarining Murabbiy- o'qituvchisi
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	18 yoshga to'lgan bo'lishi; erkak (ayol); Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; pedagogik faoliyatga to'sqinlik qiladigan kasalliklari yoki jismoniy nuqsoni bo'lgan shaxslar, shuningdek, qasddan jinoyatlar sodir etganligi uchun ilgari hukm qilingan shaxslar sport maktablari ta'lim tashkilotlarida pedagogik faoliyat bilan shug'ullanishi mumkin emas; O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq belgilangan o'quv-tarbiya va kasbiy faoliyat turi bo'yicha ishlashda ta'qiqning yo'qligi; O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki(ishga ariza berilganda) va davriy tibbiy ko'riklar (imtihonlar), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'riklar (imtihonlar)dan o'tgan bo'lishi; favqulodda va stressli vaziyatlarda o'zini qo'lga olish va xotirjamlikni saqlash; rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof-muhitni muhofaza qilish, sanitariya-gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; ish joyini toza va tartibli saqlash; o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; jamoalar bilan inoq ishlash; zarur va favqulodda vaziyatlarda o'ziga tegishli uskunalarning ishlashini to'xtatish; o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish; tezkorlik bilan qaror qabul qilish; ish vaqtida yuz berishi mumkin bo'lgan o'zgarishlarga nisbatan sezgir bo'lish; ish joyida o'ziga tegishli asbob-uskunalar, jihozlar va inventarlardan foydalanishda e'tiborli bo'lish; o'zini o'zi takomillashtirishga tayyor bo'lishi; xavf-xatar omillariga e'tiborli bo'lish; sabr-toqatli bo'lish;

	o'z vazifalarini vaqtida va sifatli bajarish; yo'riqnomalar va ko'rsatmalarga qat'iy rioya qilish; xavfli vaziyatlarda tegishli shaxslarga xabar berish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	O'rta maxsus professional ta'lim Boshlang'ich professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	Sport bo'yicha o'qituvchi-Murabbiy kasbiy faoliyatida doimiy rivojlanish uchun malaka oshirish kurslarida, amaliy loyihalarda, seminar va treninglarda muntazam ishtirok etgan bo'lishi kerak.	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	-	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	5	Murabbiy
	5	Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha yo'riqchi-uslubchi
Mehnat funksiyalarining tasnifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
G1.5 Sportchilarni tayyorlash va talabalarning jismoniy tarbiyasi bo'yicha tadbirlar	G1.01.5 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini rejalashtirish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Sportchini tayyorlash bo'yicha davlat standartlarga muvofiq mashg'ulotlarni amalga oshiradigan tashkilotda sport mashg'ulotlari dasturini amalga oshirishga qaratilgan o'quv jarayonini rejalashtirish
		2. Davlat ta'lim standartlari talablariga muvofiq ta'lim faoliyatini amalga oshiradigan tashkilotda asosiy o'quv dasturini amalga oshirishga qaratilgan jismoniy tarbiya fanining o'quv jarayonini rejalashtirish
		3. Qo'shimcha ta'limni tashkil etishda o'quv jarayonini rejalashtirish: jismoniy tarbiya va sport sohasida qo'shimcha jismoniy rivojlanish dasturi, o'qitishning mazmuni va muddati ta'lim faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilot tomonidan belgilanadi; davlat talablarini, ma'lum bir sport turi bo'yicha sport tayyorgarligining davlat standartlari talablarini hisobga olgan holda jismoniy tarbiya va sport sohasida qo'shimcha kasbiy tayyorgarlik dasturi
		Ko'nikma:
Davlat ta'lim standartlari talablariga muvofiq asosiy ta'lim dasturi; jismoniy tarbiya va sport sohasidagi qo'shimcha umumiy ta'lim dasturi, shu jumladan, ta'lim tashkiloti tomonidan belgilanadigan jismoniy tarbiya va sport yo'nalishiga muvofiq qo'shimcha umumiy rivojlanish dasturi va (yoki) davlat talablarini, sport turi bo'yicha tayyorlash standartlari talablarini hisobga olgan holda qo'shimcha kasbiy tayyorgarlik dasturini ishlab chiqish		

		Amalga oshirish muddati va hajmini rejalashtirish: muayyan sport turi bo'yicha sport mashg'ulotlari dasturlari, asosiy ta'lim dasturlari; qo'shimcha umumiy rivojlanish dasturlari; qo'shimcha kasbiy tayyorgarlik dasturlari
		Sport turi bo'yicha sport tayyorgarligi bosqichlarida mashg'ulotlar jarayonining vositalari va usullarini tanlashni asoslash
		O'qitish, tarbiyalash, rivojlantirish vositalari va usullarini tanlashni, o'quv amaliyotida ta'lim texnologiyalarini fan yo'nalishlari mazmunining o'ziga xos xususiyatlaridan, o'quvchilarning yoshi va ta'lim ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda asoslash
		Bilim:
		Tashkilotga qo'yiladigan konseptual qoidalar va talablar: sport tayyorgarligining davlat standartlari bilan belgilanadigan sport mashg'ulotlarini amalga oshiruvchi tashkilotlarda o'quv jarayoni
		Umumiy o'rta ta'limning davlat ta'lim standartlari bilan belgilanadigan jismoniy tarbiya fani sohasidagi o'quv jarayoni
		Qo'shimcha ta'lim tashkilotlarida, shu jumladan, davlat talablari va sport tayyorgarligining davlat standartlari bilan belgilanadigan o'quv va o'quv jarayoni
		Sport turi bo'yicha jismoniy tarbiya fanining o'quv jarayonini, o'quv jarayonini rejalashtirish xususiyatlari
		Sport mashg'ulotlarining davlat standartlarida belgilangan o'quv jarayonining maqsad va vazifalari
		Jismoniy tarbiya fanining o'quv jarayoni maqsad va vazifalari, umumiy o'rta ta'limning davlat ta'lim standartlari
		Qo'shimcha ta'lim muassasalarida o'quv va o'quv jarayonining maqsad va vazifalari, shu jumladan davlat talablari va sport tayyorgarligining davlat standartlari
		Sport turlari bo'yicha turli tayyorgarlik bosqichlarida mashg'ulot jarayonining shakllari, usullari va vositalari
		Jismoniy tarbiya fanini o'qitish shakllari, usullari va vositalari, zamonaviy ta'lim texnologiyalari, ularni tanlashning uslubiy qonuniyatlari, davlat ta'lim standarti talablari, o'quv jarayoni va asosiy ta'lim dasturini o'zlashtirish natijalarini baholash tizimi o'rtasidagi munosabatlar
		Jismoniy tarbiya va sport fanini o'qitish shakllari, usullari va vositalari, zamonaviy ta'lim texnologiyalari, ularni tanlashning uslubiy qonuniyatlari, asosiy ta'lim dasturini o'zlashtirish natijalarini, shu jumladan, sport tayyorgarligining davlat standartlari bilan bog'liqligini baholash tizimi
		Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati, sport nazariyasi, jismoniy tarbiya va sport pedagogikasi, rivojlanish psixologiyasi, jismoniy tarbiya va sport psixologiyasi, tanlangan sport turi nazariyasi va uslubiyati, sportning asosiy turlarini o'qitish nazariyasi va uslubiyati, odam anatomiyasi, harakat biomexanikasi, sport metrologiyasi, odam biokimyosi, sport

G1.02.5 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini o'tkazish		biokimyosi, sport fiziologiyasi va sport faoliyati, sport fiziologiyasi, sport fiziologiyasi va sport faoliyatining qoidalari, ovqatlanish, sport morfologiyasi
		Mehnat harakatlari:
		1. Sport tayyorgarligining davlat standartlariga muvofiq sport mashg'ulotlarini ta'minlaydigan tashkilotlarda o'quv jarayonini amalga oshirish
		2. Davlat ta'lim standartlari talablariga muvofiq asosiy ta'lim dasturlarini amalga oshiradigan ta'lim tashkilotlarida jismoniy tarbiya fanlari bo'yicha o'quv jarayonini amalga oshirish.
		3. Jismoniy tarbiya va sport sohasida qo'shimcha ta'lim dasturlarini amalga oshiruvchi ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini, shu jumladan davlat talablariga va sport tayyorgarligining davlat standartlariga muvofiq amalga oshirish
		Ko'nikma:
		Sportchilarning yosh xususiyatlarini va tayyorgarlik darajasini hisobga olgan holda, muayyan sport turi bo'yicha sport mashg'ulotlari dasturini amalga oshirish
		Umumiy o'rta ta'lim dasturida o'quvchilarning yosh xususiyatlarini va tayyorgarlik darajasini hisobga olgan holda jismoniy tarbiya o'qituvchisining ish dasturini amalga oshirish
		Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi qo'shimcha umumiy ta'lim dasturlarida o'quvchilarning yosh xususiyatlarini va tayyorgarlik darajasini hisobga olgan holda o'qituvchisining ish dasturini amalga oshirish
		Sport tayyorgarligi bosqichlarida sportchilarning antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlari dinamikasini tahlil qilish va baholash, sportchilarning motivatsion darajasini aniqlash
		Talabalarning antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlari dinamikasini tahlil qilish va baholash, talabalarning motivatsion darajasini aniqlash
		Sport tayyorgarligi bosqichlarida mashg'ulot jarayonidagi muammolarni va uning samaradorligini oshirishga qaratilgan zaxiralarni aniqlash
		Ta'lim jarayonidagi muammolarni va uning samaradorligini oshirish uchun zaxiralarni aniqlash
		Sport tayyorgarligi bosqichining maqsadlariga, sportchilarning individual xususiyatlariga, shaxsiy va psixologik holatlariga muvofiq vositalar va usullarni qo'llash
		Umumiy o'rta ta'lim maqsadlariga, o'quvchilarning individual xususiyatlariga, shaxsiy va aqliy-axloqiy fazilatlariga muvofiq vositalar va usullarni qo'llash
		Qo'shimcha ta'lim maqsadlariga, o'quvchilarning individual xususiyatlariga, shaxsiy va aqliy-axloqiy fazilatlariga muvofiq vositalar va usullarni qo'llash
		Sportchilarning mashg'ulot jarayoni va musobaqa faoliyati samaradorligini kuzatish va baholash uchun ko'rsatkichlar tizimlaridan foydalaning va o'zgartirish

		Talabalarining o'quv jarayoni samaradorligini kuzatish va baholash uchun ko'rsatkichlar tizimlaridan foydalanish va o'zgartirish
		Sportchilarning mashg'ulot jarayoni va musobaqa faoliyati samaradorligi ko'rsatkichlarining me'yoriy, prognozli va natijadorligini tahlil qilish
		Jismoniy tarbiya va sport fanlari bo'yicha o'quv jarayoni samaradorligi ko'rsatkichlarining me'yoriy, prognozli va natijalarini tahlil qilish
		O'quv jarayonining samaradorligini baholash, tashkilotdagi muammolarni aniqlash va o'quv jarayoniga zarur tuzatishlar kiritish
		Ta'lim jarayonining samaradorligini baholash, tashkilotdagi muammolarni aniqlash va o'quv jarayoniga zarur tuzatishlar kiritish
		Sportchilar va talabalarining jismoniy faolligi samaradorligini kuzatib borish va baholash (zaruriyat bo'lganda)
		Bilim:
		Turli darajadagi asosiy me'yoriy-huquqiy hujjatlar: Xalqaro sport huquqlari to'g'risidagi konvensiya, davlat, mintaqaviy, mahalliy (sport mashg'ulotlari va ta'lim tashkilotini amalga oshiradigan tashkilot darajasida)
		Mashg'ulot va musobaqa faoliyatini inventarizatsiya qilish va jihozlashga qo'yiladigan talablar
		Sportchilarning yosh xususiyatlari va sport tayyorgarligining davlat standartlariga muvofiq sport mashg'ulotlarini amalga oshiradigan tashkilotlarda mashg'ulot jarayonining o'ziga xos xususiyatlari
		Sportchining yosh xususiyatlari va davlat ta'lim standartlariga muvofiq ta'lim faoliyatini amalga oshiradigan tashkilotlarda jismoniy tarbiya fani bo'yicha o'quv jarayonining o'ziga xos xususiyatlari
		Sportchilarning yosh xususiyatlari va qo'shimcha ta'lim muassasalarida o'quv jarayonining o'ziga xos xususiyatlari, shu jumladan, davlat talablari va sport tayyorgarligining davlat standartlarini hisobga olgan holda
		Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati, sport nazariyasi, jismoniy tarbiya va sport pedagogikasi, rivojlanish psixologiyasi, jismoniy tarbiya va sport psixologiyasi, tanlangan sport turi nazariyasi va uslubiyati, sportning asosiy turlarini o'qitish nazariyasi va uslubiyati, odam anatomiyasi, harakat biomexanikasi, sport metrologiyasi, sport biokimyosi, sport fiziologiyasi va sport faoliyati, sport fiziologiyasi, sport fiziologiyasi va sport faoliyatining qoidalari, ovqatlanish, sport morfologiyasi
		Kattalar va bolalarning anatomik-morfologik, fiziologik, psixologik va gender xususiyatlari, shu jumladan sport bilan shug'ullanish uchun aniq qobiliyati (iqtidorli) bo'lganlar, insonning antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlarini

G1.03.5 Jismoniy tarbiya va sportni psixologik, pedagogik, axborot, texnik ta'minlash		kuzatish va baholash usullari; sport qoidalari sport turlari bo'yicha sport toifalari va unvonlarini berish talablari; kasbiy faoliyat turini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlar
		Mehnat harakatlari:
		1. Sportchilarni qo'llab-quvvatlash va psixologik, pedagogik, axborot, texnik jihatdan qo'llab-quvvatlash, shuningdek, mashg'ulotlar jarayonini qo'llab-quvvatlashni sozlash bo'yicha tadbirlarni tahlil qilish
		2. Talabalarni, shu jumladan alohida ta'limga muhtoj o'quvchilarni o'rganish, rivojlantirish va tarbiyalashni individuallashtirish uchun zarur bo'lgan psixologik-pedagogik texnologiyalardan foydalangan holda talabalarga axborot va texnik yordam ko'rsatish
		3. Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi qo'shimcha dasturlar bo'yicha talabalarga psixologik, pedagogik, axborot va texnik yordam ko'rsatish, shuningdek, mashg'ulot jarayonini qo'llab-quvvatlash dasturlarini tuzatish bo'yicha tadbirlarni tahlil qilish
		Ko'nikma:
		Sportchilar va talabalar bilan ishlashni rejalashtirish uchun, shu jumladan individual mashg'ulotlarini o'tkazishda gender rivojlanish xususiyatlari haqidagi bilimlardan foydalanish
		Ta'limni rivojlanish va individuallashtirish uchun ta'lim texnologiyalarini qo'llash
		Sportchi va talaba shaxsining psixologik-pedagogik profilini (portretini) yaratish
		Sportchilar va talabalarni, shu jumladan alohida ta'limga muhtoj talabalarni tayyorlash, rivojlantirish, tarbiyalashni individuallashtirish uchun kasbiy faoliyatda psixologik, pedagogik, axborot, texnik yordam texnologiyalaridan foydalanish
		Sportchilar va talabalarga, shu jumladan alohida ta'limga muhtoj bo'lganlarga maqsadli yordam ko'rsatish
		Ota-onalar (qonuniy vakillar) bilan birgalikda bolaning individual rivojlanishi dasturlarini ishlab chiqish (boshqa mutaxassislar bilan birgalikda) va amalga oshirish
		Talabalarga ularning qobiliyatlari, ta'lim imkoniyatlari va ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda individual yordam va yordam ko'rsatish
		Talabalarning o'quv faoliyati jarayonini boshqarishning moslashuvchan grafigini amalga oshirish uchun ularning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda individual yo'naltirilgan dasturlar, uslubiy ishlanmalar va didaktik materiallarni ishlab chiqish
		Ta'lim natijalarining miqdoriy va sifat xususiyatlarining o'zaro to'ldirilishi asosida talabalarning yutuqlarini baholash
		Talabalarning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda jismoniy tarbiya fani bo'yicha ish dasturlari, uslubiy ishlanmalar, didaktik materiallarni yaratish va o'qitish amaliyotida qo'llash

		Inventar va jihozlarning muayyan sport turi bo'yicha sport mashg'ulotlari, umumiy va qo'shimcha ta'lim vazifalariga muvofiqligini tekshirishni tashkil etish
		Sportda umumiy va qo'shimcha ta'lim dasturlari va sport mashg'ulotlari jarayonida inventar, jihozlarni tanlash va ulardan foydalanish
		Sportda umumiy va qo'shimcha ta'lim bo'yicha sport mashg'ulotlari jarayonlarini moslashtirish uchun faoliyat va uning natijalarini tahlil qilish
		Sportchilar va talabalar bilan ishlashni rejalashtirish uchun, shu jumladan individual o'quv tadbirlarini o'tkazishda gender rivojlanish xususiyatlari haqidagi bilimlardan foydalanish
		Bilim:
		Shaxs rivojlanishining qonuniyatlari va shaxs xususiyatlarining namoyon bo'lishi, davrlashtirishning psixologik qonuniyatlari va rivojlanish inqirozlari
		Ta'lim, rivojlanish, ta'limni individuallashtirishning psixologik-pedagogik texnologiyalari
		Talabalar va sportchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish nuqtai nazaridan ta'lim va tarbiya faoliyatining psixologik-pedagogik asoslari
		Tanlangan sport turi bo'yicha musobaqa faoliyatini axborot, texnik va psixologik-metodik jihatdan qo'llanmalari
		Davlat ta'lim standartlariga muvofiq jismoniy tarbiya fanlari bo'yicha o'qitish kontekstida talabalarning shaxsiy, meta-mavzu va fan natijalarining xususiyatlari
		Sport mashg'ulotlari va o'quv jarayoni natijalarini monitoring qilish, baholash va tuzatish usullari
		Mashg'ulot va musobaqa faoliyatini inventarizatsiya qilish va jihozlashga qo'yiladigan talablar
		Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati, sport nazariyasi, jismoniy tarbiya va sport pedagogikasi, rivojlanish psixologiyasi, jismoniy tarbiya va sport psixologiyasi, tanlangan sport turi nazariyasi va uslubiyati, sportning asosiy turlarini o'qitish nazariyasi va uslubiyati, odam anatomiyasi, harakat biomexanikasi, sport metrologiyasi, odam biokimyosi, sport biokimyosi, sport fiziologiyasi va sport faoliyati, sport fiziologiyasi, sport fiziologiyasi va sport faoliyatining qoidalari, ovqatlanish, sport morfologiyasi
		Kattalar va bolalarning anatomik-morfologik, fiziologik, psixologik va gender xususiyatlari, shu jumladan sport bilan shug'ullanish uchun aniq qobiliyati (iqtidorli) bo'lganlar, insonning antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlarini kuzatish va baholash usullari
		Sport qoidalari bo'yicha sport toifalari va unvonlarini berish talablari
		Kasbiy faoliyat turini tartibga soluvchi me'yoriy-huquqiy hujjatlar

	G1.04.5 Sport musobaqalarida, sport va jismoniy tarbiya tadbirlarida ishtirok etishni tashkil etish	Mehnat harakatlari:
		1. Sinflarning moddiy-texnik jihozlanishi musobaqalar, sport va jismoniy tarbiya tadbirlarining o'ziga xos xususiyatlariga mos kelishini ta'minlash
		2. Sport musobaqalarida, sport va jismoniy tarbiya tadbirlarida ishtirok etish uchun tanlov o'tkazish
		3. Sport musobaqalarida, sport va jismoniy tarbiya tadbirlarida individual yoki jamoaviy ishtirokni tashkil etish
		4. Sport musobaqalarida, sport va jismoniy tarbiya tadbirlarida qatnashishning butun davri davomida xavfsizlikni ta'minlash
		Ko'nikma:
		Inventar va jihozlarning sport, umumiy va qo'shimcha ta'lim bo'yicha sport mashg'ulotlari vazifalariga muvofiqligini tekshirishni tashkil etish hamda sport mashg'ulotlari jarayonida inventar-jihozlarni tanlash va ulardan foydalanish
		Tashqi va ichki omillarning tahdidlari va xavf darajasini tezkor aniqlash va sport musobaqalari, sport va jismoniy tarbiya tadbirlari ishtirokchilari uchun xavfsiz holatni tashkil etish, favqulodda vaziyatlarda tezkor harakat qilish va xavfni bartaraf etish yoki kamaytirish uchun to'g'ri harakat usullarini qo'llash
		Yong'inga qarshi vositalardan, shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Sportchilar tayyorgarligining turli jihatlarini, tananing mashg'ulotlar va musobaqa yuklamalariga bo'lgan reaksiyasini, mashg'ulot jarayoni samaradorligini baholash va sportchilarning organizm funksiyalaridagi moslashuvchan o'zgarishlarni hisobga olish uchun obyektiv nazorat qilish anjomlari, texnik vositalar va asboblari, o'lchash vositalaridan foydalanish
		Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va aloqa vositalaridan foydalanish
		Sport musobaqalari va jismoniy tarbiya tadbirlarida ishtirok etishga tayyorgarlik ko'rish bo'yicha musobaqa faoliyati natijalarini tahlil qilish
		Bilim:
		Sport mashg'ulotlarini va ta'lim faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar uchun qo'yiladigan sanitariya-gigiyena talablari
		Mashg'ulot va musobaqa faoliyat uchun anjomlar, inventar va jihozlarga qo'yiladigan talablar
		Sport turlari bo'yicha mashg'ulotlarni tashkil qilish uchun davlat standartlari
		Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi davlat ijroiya organi tomonidan tasdiqlangan antidoping qoidalar
		Rasmiy sport musobaqalari natijalariga noqonuniy ta'sir qilishning oldini olish usullari va bunday noqonuniy ta'sir uchun javobgarlikni belgilovchi qoidalar

		Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati, sport nazariyasi, jismoniy tarbiya va sport pedagogikasi, rivojlanish psixologiyasi, jismoniy tarbiya va sport psixologiyasi, tanlangan sport turi nazariyasi va uslubiyati, sportning asosiy turlarini o'qitish nazariyasi va uslubiyati, odam anatomiyasi, harakat biomexanikasi, sport metrologiyasi, odam biokimyosi, sport biokimyosi, sport fiziologiyasi va sport faoliyati, sport fiziologiyasi, sport fiziologiyasi va sport faoliyatining qoidalari, ovqatlanish, sport morfologiyasi Kattalar va bolalarning anatomik-morfologik, fiziologik, psixologik va gender xususiyatlari, shu jumladan sport bilan shug'ullanish uchun aniq qobiliyati (iqtidorli) bo'lganlar, insonning antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlarini kuzatish va baholash usullari, sport qoidalariga muvofiq sport turlari bo'yicha sport toifalari va unvonlarini berish talablari, kasbiy faoliyat turini tartibga soluvchi me'yoriy-huquqiy hujjatlar
	G1.05.5 Jismoniy tarbiya va sportda shikastlanishlar oldini olishni ta'minlash	Mehnat harakatlari: 1. Sport mashg'ulotlari jarayonida jarohatlanishning oldini olish uchun shart-sharoitlarni ta'minlash 2. Umumiy o'rta ta'lim jarayonida jarohatlarning oldini olish uchun shart-sharoitlarni ta'minlash 3. Qo'shimcha ta'lim jarayonida jarohatlarning oldini olish uchun shart-sharoitlarni ta'minlash Ko'nikma: Jarohatlanishning oldini olishni ta'minlaydigan o'quv dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirish Shikastlanishning oldini olishni ta'minlaydigan ta'lim dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirish Bilim: Mashg'ulot jarayonini tashkil etish va o'tkazishda o'quvchilarning, sportchilarning shuningdek, sport, jismoniy tarbiya-sog'lomlashtirish va sport tadbirlarini tashkil etish va o'tkazishda sog'lig'i va hayoti uchun xavfsizlik sharoitlarini yaratishni tartibga soluvchi me'yoriy-huquqiy hujjatlar Jarohatlanishning asosiy sabablari paydo bo'lishining oldini olish usullari, shu jumladan, mashg'ulotlarni o'tkazishdagi tashkiliy kamchiliklar, ular o'qitish, ta'lim, rivojlanish tamoyillarini buzish, individual yondashuvning yo'qligi, sog'lig'i, jinsi, yoshi va tayyorgarligining yetarli darajada e'tiborga olinmasligi bilan bog'liq darslarni o'tkazish metodologiyasidagi xatolarni o'z ichiga oladi Vositalarni tanlashning maqsad va vazifalarga mos kelmasligi, sug'urtaning yo'qligi yoki undan noto'g'ri foydalanish, tashkilotning moddiy-texnik bazasining SanPiN talablariga, sport qoidalariga mos kelmasligi Tashkilotda xavfsizlik bo'yicha ko'rsatmalar va qoidalar talablarini buzish

		Tashkilotda baxtsiz hodisalarni tekshirish va hisobga olish tartibiga rioya etilishi ustidan ma'muriy va jamoatchilik nazoratini tashkil etishdagi kamchiliklar, mashg'ulotlarga tibbiy ko'rikdan o'tmasdan qabul qilish, ota-onalar (qonuniy vakillar) tomonidan bolalarning sog'lig'i to'g'risida noto'g'ri ma'lumotlar taqdim etilishi, kasallik va jarohatlardan so'ng darslarni qayta tiklash muddatlari to'g'risidagi tibbiy tavsiyalarga rioya qilmaslik, o'sish yuklanishini cheklash
		Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarida jarohatlanishning oldini olish qoidalari
		Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati, sport nazariyasi, jismoniy tarbiya va sport pedagogikasi, rivojlanish psixologiyasi, jismoniy tarbiya va sport psixologiyasi, tanlangan sport turi nazariyasi va uslubiyati, sportning asosiy turlarini o'qitish nazariyasi va uslubiyati, odam anatomiyasi, harakat biomexanikasi, sport metrologiyasi, odam biokimyosi, sport biokimyosi, sport fiziologiyasi va sport faoliyati, sport fiziologiyasi, sport fiziologiyasi va sport faoliyatining qoidalari, ovqatlanish, sport morfologiyasi
	G1.06.5 O'lchov va baholash usullaridan foydalangan holda tayyorlikni nazorat qilish va hisobga olishni amalga oshirish	Mehnat harakatlari:
		1. Sportchilarning analitik (texnik, jismoniy, taktik, psixologik, intellektual) va yaxlit tayyorgarligi darajasi, jismoniy sifatlar rivojlanishini aniqlash, baholash va barcha majburiy ko'rsatkichlarni sport mashg'ulotlarini amalga oshiruvchi tashkilot tomonidan belgilangan buxgalteriya hujjatlarida qayd etish
		2. Asosiy ta'lim dasturini o'zlashtirishning shaxsiy, meta-predmetli va fan natijalarini aniqlash va baholash hamda barcha majburiy ko'rsatkichlarni o'quv faoliyati jurnalida, o'qituvchining shaxsiy jurnalida, jismoniy tarbiya tadbirlarini jurnalida (yoki ta'lim faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilot tomonidan belgilangan boshqa buxgalteriya hujjatlarida) qayd etish
		3. Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi qo'shimcha umumiy ta'lim dasturlarini o'zlashtirish natijalarini aniqlash, baholash va barcha majburiy o'quv natijalarini ta'lim faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilot tomonidan belgilangan tegishli buxgalteriya hujjatlarida qayd etish
		Ko'nikma:
		Axborot vositalari va usullaridan foydalangan holda natijalarni monitoring qilish, baholash va qayd etish bo'yicha tadbirlarni rejalashtirish va amalga oshirish
		Mashg'ulot yoki o'quv jarayonining haqiqiy borishi, sportchilar va talabalarning tayyorgarligi holati, ularning natijalari va xatti-harakatlari to'g'risida zarur ma'lumotlarni to'plash, baholash, tahlil qilish va qayd etish
		Amalga oshirilgan nazorat tadbirlari va tashkilotning mahalliy hujjatlariga mos keladigan yozuvlarni yuritish

		Bilim:
		Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi asosiy ta'lim dasturi hamda qo'shimcha umumiy o'rta ta'lim dasturlarini o'zlashtirish natijalarini nazorat qilishning asosiy funksiyalari va shakllari
		O'quv mashg'ulotlari samaradorligini tizimli tahlil qilishning asosiy usullari va o'qitishga yondashuvlar: umumiy tahlil, aspektli tahlil, kompleks psixologik-pedagogik tahlil, shaxsiy rivojlanish bo'yicha trening qoidalariga muvofiq o'quv mashg'ulotini tahlil qilish, yaxlit tahlil
		Nazorat usullari, jumladan: sportchilar va talabalarining fikrlarini to'plash, mashg'ulot va o'quv jarayonining ishchi hujjatlarini tahlil qilish, darslar, mashg'ulotlar va musobaqalar davomida pedagogik kuzatishlar, sportchilar va o'quvchilarning mashg'ulotlar vaqtidagi faoliyatini tavsiflovchi ko'rsatkichlarni aniqlash va qayd etish (vaqt, pulsometriya, dinamometriya, videoyozuv), sportchilar va talabalar tayyorgarligining turli jihatlarini bo'yicha testlar (nazorat testlari); tibbiy va biologik o'lchovlar
		Sport turlari bo'yicha sport mashg'ulotlari natijalarini bosqichma-bosqich, joriy va tezkor nazorat turlarining mazmuni va hujjatlarini
		Asosiy ta'lim dasturi bo'yicha talabalarining oraliq va yakuniy baholash natijalarini qayd etish uchun tarkib va hujjatlar
		Jismoniy tarbiya va sport yo'nalishi bo'yicha qo'shimcha umumiy ta'lim dasturida o'quvchilarni oraliq va yakuniy baholashning mazmuni va hujjatlarini
		Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati, sport nazariyasi, jismoniy tarbiya va sport pedagogikasi, rivojlanish psixologiyasi, jismoniy tarbiya va sport psixologiyasi, tanlangan sport turi nazariyasi va uslubiyati, sportning asosiy turlarini o'qitish nazariyasi va uslubiyati, odam anatomiyasi, harakat biomexanikasi, sport metrologiyasi, odam biokimyosi, sport biokimyosi, sport fiziologiyasi va sport faoliyati, sport fiziologiyasi, sport fiziologiyasi va sport faoliyatining qoidalari, ovqatlanish, sport morfologiyasi
		Kattalar va bolalarning anatomik-morfologik, fiziologik, psixologik va gender xususiyatlari, shu jumladan, sport bilan shug'ullanish uchun aniq qobiliyati (iqtidorli) bo'lganlar, insonning antropometrik, fiziologik, psixologik ko'rsatkichlarini kuzatish va baholash usullari; sport qoidalari bo'yicha sport toifalari va unvonlarini berish talablari, kasbiy faoliyat turini tartibga soluvchi me'yoriy-huquqiy hujjatlar
G1.07.5 Sportchilar va talabalar uchun xoreografik va akrobatik		Mehnat harakatlari:
		1. Sportchilar va talabalarining xoreografik tayyorgarligini shakllantirish va rivojlantirish bo'yicha tadbirlar o'tkazish
		2. Xoreografik mashg'ulotlarni rejalashtirish, amalga oshirish, nazorat qilish, natijalarini qayd etish, sport mashg'ulotlaridan

	mashg'ulotlarni ta'minlash	o'tayotgan shaxslarning sport turi bo'yicha individual yoki jamoaviy musobaqa dasturlarini bajarish sifatini baholash
		3. Talabalarining xoreografik tayyorgarligini rejalashtirish, amalga oshirish, nazorat qilish, natijalarini qayd etish, umumiy ta'lim jarayonida individual yoki guruh dasturlarini bajarish sifatini baholash
		4. Talabalarining xoreografik tayyorgarligini rejalashtirish, amalga oshirish, nazorat qilish, natijalarini qayd etish, qo'shimcha ta'lim jarayonida individual yoki guruhli dasturlarini bajarish sifatini baholash
		5. Sportchilar va talabalarining akrobatik tayyorgarligini shakllantirish va rivojlantirish bo'yicha tadbirlar o'tkazish
		6. Akrobatika mashg'ulotlarini rejalashtirish, amalga oshirish, nazorat qilish, natijalarini qayd etish, sport mashg'ulotlaridan o'tayotgan shaxslarning sport turi bo'yicha individual yoki guruh musobaqalari dasturlarini bajarish sifatini baholash
		7. Umumiy ta'lim jarayonida o'quvchilarning akrobatika mashg'ulotlari natijalarini rejalashtirish, amalga oshirish, nazorat qilish, qayd etish, individual yoki guruh dasturlarini bajarish sifatini baholashni amalga oshirish
		8. O'quvchilarning akrobatika mashg'ulotlari natijalarini rejalashtirish, amalga oshirish, nazorat qilish, qayd etish, qo'shimcha ta'lim jarayonida individual yoki guruh dasturlarini bajarish sifatini baholashni amalga oshirish
		Ko'nikma:
		Sport mashg'ulotlarining maqsadlariga muvofiq sportchilarning xoreografik tayyorgarligini rivojlantirish
		Sport mashg'ulotlarining maqsadlariga muvofiq sportchilarning akrobatik tayyorgarligini rivojlantirish
		Sportchilar va talabalarda musiqiy, xoreografik, badiiy, ijodiy qobiliyatlarni va estetik idrokni rivojlantirish
		Sportda texnik tayyorgarlik vazifalarini amalga oshirish uchun xoreografik mashqlar, etyudlar, dizayn kombinatsiyalarini o'rgatish
		Sportda texnik tayyorgarlik maqsadlariga erishish uchun akrobatika mashqlarini o'rgatish
		Musobaqa qoidolari va sport turining o'ziga xos xususiyatlariga muvofiq musobaqa jarayonini rejalashtirishni amalga oshirish
		Sport mashg'ulotlarining maqsadlariga muvofiq o'quv mashg'ulotlarini, shu jumladan xoreografiyani o'tkazish
		Sport mashg'ulotlarining maqsadlariga muvofiq akrobatik tayyorgarlik bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini o'tkazish
		Sportchilarning tayyorgarligini tahlil qilish va ularni tuzatish bo'yicha takliflar kiritish
		Sportchilarni tayyorlash bo'yicha dastur va rejalarni ishlab chiqishda ishtirok etish
		Sportchilarni saralash va sport mashg'ulotlarining keyingi bosqichiga o'tkazishda ishtirok etish

		Hujjatlarni belgilangan shaklda saqlash
		Bilim:
		Sportchilar va talabalarni xoreografik va akrobatik tayyorlashning zamonaviy shakllari va usullari
		Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati, sport nazariyasi, jismoniy tarbiya va sport pedagogikasi, rivojlanish psixologiyasi, jismoniy tarbiya va sport psixologiyasi, tanlangan sport turi nazariyasi va uslubiyati, sportning asosiy turlarini o'qitish nazariyasi va uslubiyati, odam anatomiyasi, harakat biomexanikasi, sport metrologiyasi, odam biokimyosi, sport biokimyosi, sport fiziologiyasi va sport faoliyati, sport fiziologiyasi, sport fiziologiyasi va sport faoliyatining qoidalari, ovqatlanish, sport morfologiyasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	Tegishli sport turi bo'yicha sportchilarni tayyorlash bo'yicha ilg'or tajribalar
		1. O'quvchi va sportchilar bilan ishlashda mashg'ulot va dars rejalarini mustaqil tuzadi, davlat ta'lim va sport standartlari asosida mazmunni shakllantiradi, turli bosqichlarda pedagogik yondashuvlarni mustaqil tanlaydi.
		2. Murabbiy har bir mashg'ulotda ishtirokchilarning sog'lig'i, xavfsizligi, emotsional barqarorligi uchun shaxsan mas'uldir. Zarur holatlarda birinchi yordam choralari ko'rish, xavfli vaziyatlarga zudlik bilan javob berish ko'nikmasiga ega bo'lishi kerak.
		3. Murabbiy o'z faoliyatida ichki tartib qoidalari, dars jadvali, sport mashg'ulotlarining belgilangan bosqichlari, jismoniy yuklama me'yorlari va uslubiy ko'rsatmalarga qat'iy rioya qiladi.
		4. Har bir o'quvchi va sportchiga teng yondashadi, jins, yosh, qobiliyat va boshqa omillardan qat'i nazar, tarbiyaviy ta'sir ko'rsatadi. Halollik, odob, hurmat, sabr va bag'rikenglik mezonlariga amal qiladi.
		5. O'qituvchi-Murabbiy doimiy kasbiy o'sishga intiladi, o'z faoliyatini tahlil qiladi, yutuq va xatolar ustida ishlaydi, yangi metodlarni izlaydi va amaliyotga tatbiq etadi.
		6. Murabbiy sportchilarning natijalari, dars davomati, o'zlashtirish ko'rsatkichlari, sog'lomlashtirish ko'rsatkichlari va musobaqa ishtiroklari yuzasidan tegishli hujjatlarni yuritadi, bu borada tashkilotga hisobot beradi.

Texnik va/yoki texnologik talab	1. Turli sport turlari bo'yicha dars va mashg'ulotlar o'tkazishda zarur bo'lgan jihozlar (trenajyorlar, to'plar, yugurish yo'lakchalari, o'yin maydonlari va zamonaviy sport qurilmalari) dan xavfsiz va to'g'ri foydalana olish. 2. O'quv dasturlari, rejalashtirish vositalari, trening analitika tizimlari, videoanaliz dasturlari, baholash ilovalari, elektron jurnal va onlayn platformalar (Zoom, Moodle, Google Classroom) dan foydalanish ko'nikmasi. 3. O'quvchilar va sportchilarning jismoniy, psixologik va texnik holatini nazorat qilish uchun biometrik uskunalar (pulsometr, o'lchov tasmalar, fitnes-trekerlar), test vositalari, antropometrik o'lchash jihozlari bilan ishlashni bilish. 4. Dars va mashg'ulotlarda sportchilarning xavfsizligini ta'minlash, texnik xavfsizlik, yong'in xavfsizligi, elektr xavfsizligi, himoya vositalaridan foydalanish va gigiyenik me'yorlarni amalda qo'llash. 5. Murabbiy sport va jismoniy tarbiya bo'yicha asosiy, qo'shimcha yoki individual dasturlarni texnologik xarita, maqsadli indikatorlar, rejalashtirish modullari asosida loyihalay olishi kerak. 6. ehtiyojli bolalar, iqtidorli sportchilar yoki turli salomatlik holatiga ega shaxslar uchun moslashtirilgan mashg'ulot texnologiyalarini qo'llay olish, mos vosita va uslublarni tanlay olish. 7. Murabbiy sport musobaqalari, jismoniy ko'riklar, sinovlar, bellashuvlarni tashkil etishda jihozlar sozligi, sanitariya sharoitlari va kommunikatsiya texnologiyalarini nazorat qilish malakasiga ega bo'lishi lozim.
---	--

Kasbning nomi	Davlat murabbiyi
Mashg'ulot nomining kodi	34220
TMR bo'yicha malaka darajasi	6
Malakani baholashga qo'yiladigan talabalar	Malakani baholash tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Murabbiy, Murabbiy-o'qituvchi, katta Murabbiy-o'qituvchi, yo'riqchi-uslubchi, katta yo'riqchi-uslubchi, oliy ta'lim tashkiloti o'qituvchisi yoki (O'zbekiston Respublikasi sport jamoasida sportchi yoxud professional sportchi sifatida samarali ishtirok etgan tajribali) rasmiy xalqaro sport musobaqalarida jamoa murabbiyi — yakuniy bayonnomada 1-6 o'rinlar) O'zbekiston Respublikasi sport jamoasining Murabbiy-o'qituvchi lavozimlarida kamida uch yillik tajriba; O'zbekiston Respublikasi sport jamoasining Murabbiy-o'qituvchisi sifatida kamida besh yillik faoliyat; O'zbekiston Respublikasi sport jamoasining katta Murabbiy-o'qituvchisi, O'zbekiston Respublikasi sport jamoasining katta Murabbiy- o'qituvchisi sifatida kamida 10 yillik faoliyat; O'zbekiston Respublikasi sport jamoasining bosh Murabbiy-o'qituvchisi.
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	18 yoshga to'lgan bo'lishi; erkak (ayol); Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq kasbiy faoliyat turi bo'yicha ishlashda ta'qiqning yo'qligi; Agar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida boshqacha ko'rsatilmagan bo'lsa, tanlovdan o'tish yoki egallab turgan lavozimiga munosibligi bo'yicha attestatsiyadan o'tganligi; Kasbiy o'sish va malaka toifalarini berish maqsadida: kamida besh yilda bir marta qo'shimcha kasbiy ta'lim (ta'lim dasturlari); favqulodda va stressli vaziyatlarda o'zini qo'lga olish va xotirjamlikni saqlash; o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof-muhitni muhofaza qilish, sanitariya-gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; jamoa bilan inoq ishlash; o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish; tezkorlik bilan qaror qabul qilish; ish vaqtida yuz berishi mumkin bo'lgan o'zgarishlarga nisbatan sezgir bo'lish; o'zini o'zi takomillashtirishga tayyor bo'lishi; xavf-xatar omillariga e'tiborli bo'lish; sabr-toqatli bo'lish;

	o'z vazifalarini vaqtida va sifatli bajarish; yo'riqnomalar va ko'rsatmalarga qat'iy rioya qilish; xavfli vaziyatlarda tegishli shaxslarga xabar berish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	Bakalavriat O'rta maxsus professional ta'lim va amaliy tajriba	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	Bosh Murabbiy kasbiy faoliyatida doimiy rivojlanish uchun malaka oshirish kurslarida, amaliy loyihalarda, seminar va treninglarda muntazam ishtirok etgan bo'lishi kerak.	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	-	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	6	Terma jamoa boshlig'i-katta Murabbiyi
	6	Asosiy (aholini jismoniy sog'lomlashtirish o'quv-uslubiy markazi, sportchilar va talabalarni jismoniy sog'lomlashtirish markazi) bo'lim boshlig'i
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
H1.6 Oliy ta'lim tashkilotlarida sportchilarni tayyorlash va ularda rakobatbardoshlik ko'nikmalarini shakllantirish	O'qitish natijalari	
	Mehnat harakatlari:	
	1. O'zbekiston Milliy terma jamoasining sportchilari bilan (sport, jismoniy tarbiya rejasi bo'yicha) sport raqobat faoliyatining o'ziga xos xususiyatlariga, sport rejasiga tayyorgarlikning barcha jihatlarini rivojlantirish uchun o'quv-mashg'ulotlarini o'tkazish	
	2. O'zbekiston Milliy terma jamoasining jamoa a'zolari bo'lgan sportchilarning mashg'ulot jarayoni rejimini aniqlash va belgilash	
	3. O'zbekiston Milliy terma jamoasining sportchilarini sport mashg'ulotlarining o'quv-mashg'ulot yig'inlariga tayyorlash	
	4. O'zbekiston Milliy terma jamoasining sportchisi (sportchilari) tomonidan (sport, jismoniy tarbiya rejasi bo'yicha) individual va jamoaviy sport mashg'ulotlari rejalarining bajarilishini nazorat qilish	
	5. O'zbekiston Milliy terma jamoasi sportchilarining antidoping qoidalariga rioya qilishlarini nazorat etish	
	6. O'zbekiston Milliy terma jamoasi sportchilarining tibbiy ko'rikdan o'tishini nazorat qilish, tibbiyot xodimlarining tavsiyalarini bajarishni ta'minlash	
	7. O'zbekiston Milliy terma jamoasi sportchilarining mashg'ulotlari paytida xavfsizlikni ta'minlash	
	Ko'nikma:	

		O'zbekiston Milliy terma jamoasi sportchilari uchun individual va guruh, mashg'ulotlari rejalarining bajarilishini ta'minlash
		O'zbekiston Milliy terma jamoasi sportchilarining sport motivatsiyasini yuqori darajada ushlab turish
		Sportchilar tayyorgarligining turli jihatlarini, mashg'ulotlarga sportchilarning organizm funksiyalaridagi moslashuvchan o'zgarishlarni hisobga olgan holda, mashg'ulot jarayonining samaradorligini baholash uchun obyektiv nazorat qilish texnik vositalari, asboblari va o'lchov vositalaridan foydalanish
		Tashki va ichki omillarning tahdidlari va xavf darajasini o'z vaqtida aniqlash hamda xavfsiz joyni tashkil qilish, favqulodda vaziyatlarga tezda javob berish va xavfni bartaraf etish yoki kamaytirish uchun to'g'ri harakatlar uslubini qo'llash
		Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va aloqa vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Sport turi bo'yicha sport toifalari va unvonlarini berish uchun sport turi qoidalari, ularni amalga oshirish normalari, talablari
		Sport turlari bo'yicha sportga tayyorlashning respublika standartlari
		Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi respublika ijro organi tomonidan tasdiqlangan xalqaro antidoping qoidalari va xalqaro antidoping tashkilotlari tomonidan tasdiqlangan antidoping qoidalari
		Rasmiy sport musobaqalari natijalariga noqonuniy ta'sir qilishning oldini olish usullari va bunday noqonuniy ta'sir uchun javobgarlikni belgilovchi qoidalar
		Xalqaro Olimpiya qo'mitasining Olimpiya Xartiyasi
		Xalqaro anti-doping qoidalari va standartlari
		Sportda doimiy ravishda va faqat sportning musobaqa davrida foydalanish taqiqlangan moddalar va / yoki vositalar
		Sportda taqiqlangan moddalar va (yoki usullar) terapevtik foydalanish xususiyatlari
		Anti-doping qoidalarini buzganlik uchun jazo va sanksiyalar
		Sportda Doping nazorati standartlari va talablari
	H1.02.6 Oliy ta'lim tashkiloti va sport jamoasida Murabbiylik hamda o'qitish mashg'ulotlarini rejalashtirish, tashkil etish, muvofiqlashtirish, erishilgan	Mehnat harakatlari:
		1. O'zbekiston Milliy terma jamoasi sportchilarining musobaqalarga tayyorgarlik ko'rishi, ishtirok etish masalalari bo'yicha umumiy va ichki yig'ilishlar tashkil etish, shuningdek, o'yinni bajarish bilan bog'liq boshqa masalalar bo'yicha rasmiy vazifalar
		2. O'zbekiston Milliy terma jamoasi maqsad va vazifalarini tayyorlashning har bir bosqichiga e'tiborni qaratish
		3. O'zbekiston Milliy terma jamoasi sportchilari uchun umumiy ko'p yillik, joriy va individual tayyorgarlik rejalarini tuzish va amalga oshirishni tashkil etish

	sport natijalarini nazorat qilish, hisobga olish va tahlil qilish	4. O'zbekiston Milliy terma jamoasi sportchilarini tayyorlashning zamonaviy, shu jumladan, eng yaxshi usullarini joriy etish 5. O'zbekiston Milliy terma jamoasi sportchilari tomonidan antidoping qoidalariga rioya etilishini nazorat qilish Ko'nikma: O'zbekiston Milliy terma jamoasining maqsad va vazifalaridan kelib chiqqan holda, maqsadlarni qo'yish hamda Murabbiylik va o'qituvchilik faoliyati vazifalarini belgilash Mustaqil ravishda yoki boshqa mutaxassislarni jalb qilgan holda mashg'ulot va musobaqa jarayonini amalga oshirishning so'nggi usullarini, afzalliklari va kamchiliklarini, shuningdek, ularni O'zbekiston Milliy terma jamoasida qo'llash imkoniyatini aniqlash Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va aloqa vositalari, jumladan, matn muharrirlari, elektron jadvallar, taqdimotlarni tayyorlash vositalaridan foydalanish Bilim: Sport turi bo'yicha sport toifalari va unvonlarini berish uchun sport turi qoidalarini, ularni amalga oshirish me'yorlari, talablari Xalqaro Olimpiya qo'mitasining Olimpiya Xartiyasi Xalqaro sport federatsiyalari tomonidan qabul qilingan xalqaro sport musobaqalarini o'tkazish qoidalarini O'zbekiston Milliy Olimpiya qo'mitasining Nizomi O'zbekiston Milliy terma jamoasi sportchilari bilan mashg'ulot jarayonining maqsadlarini amalga oshirishni ta'minlaydigan tamoyil va qoidalar, shu jumladan, jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati qoidalarini, sport nazariyasi, jismoniy tarbiya va sport pedagogikasi, rivojlanish psixologiyasi Sport turlari bo'yicha sportga saralashning davlat standartlari. Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi boshqaruv organi tomonidan tasdiqlangan antidoping qoidalarini va xalqaro antidoping tashkilotlari tomonidan tasdiqlangan antidoping qoidalarini Rasmiy sport musobaqalari natijalariga noqonuniy ta'sir qilishning oldini olish usullari va bunday noqonuniy ta'sir uchun javobgarlikni belgilovchi qoidalar Xalqaro anti-doping qoidalarini va standartlari Sportda doimiy ravishda va faqat sportning musobaqa davrida foydalanish taqiqlangan moddalar va / yoki vositalar Sportda taqiqlangan moddalar va (yoki usullar) terapevtik foydalanish xususiyatlari Anti-doping qoidalarini buzganlik uchun jazo va sanksiyalar Sportda Doping nazorati standartlari va talablari
	H1.03.6 Oliy ta'lim tashkiloti tomonidan sport jamoalari	Mehnat harakatlari: 1. Respublika darajadagi sport jamoasi, O'zbekiston Respublikasining ta'sis etuvchi subyekti, jismoniy tarbiya va sport jamiyatlari sport musobaqalari, sport rejasining o'ziga xos

moddiy-texnika ta'minotini tashkillashtirish va takomillashtirib borish, murabbiylar va o'qituvchilar tarkibini jalb qilgan holda tashkil etish	xususiyatlariga mos keladigan sportchilar bilan mashg'ulotlar o'tkazish
	2. O'zbekiston Respublikasining ta'sis subyekti, jismoniy tarbiya va sport jamoalarining yuqori darajasidagi sport jamoasi a'zolari-sportchilarining mashg'ulot jarayoni rejimini belgilash va o'rnatish
	3. O'zbekiston Respublikasining ta'sis subyekti, jismoniy tarbiya va sport jamoasining yuqori darajasidagi sport jamoasining sportchisi, sport natijalariga erishish uchun sport texnikasi va usullarini o'rgatish
	4. O'zbekiston Respublikasining ta'sis subyekti, jismoniy tarbiya va sport jamoalari yuqori darajasidagi sport mashg'ulotlarining maqsad va vazifalariga muvofiq o'quv mashg'ulot yig'inlariga tayyorlash
	5. O'zbekiston Respublikasining ta'sis subyekti, jismoniy tarbiya va sport jamoalari yuqori darajasidagi jamoasining sportchisi (sportchilari) tomonidan individual va jamoaviy sport mashg'ulotlari rejalarining bajarilishini nazorat qilish
	6. O'zbekiston Respublikasining ta'sis subyekti, jismoniy tarbiya va sport jamoalari sportchilari tomonidan antidoping qoidalariga rioya qilishlarini nazorat etish
	7. O'zbekiston Respublikasining ta'sis subyekti, jismoniy tarbiya va sport jamoalari yuqori darajadagi sport jamoasi sportchilarining mashg'ulotlari va mashg'ulot paytida xavfsizligini ta'minlash
	8. O'zbekiston Respublikasining sport jamoasi sportchilarining, jismoniy tarbiya va sport jamiyatlarining tibbiy ko'rikdan o'tishini nazorat qilish, tibbiyot xodimlarining tavsiyalari bajarilishini ta'minlash
	Ko'nikma:
	O'zbekiston Respublikasi sport jamoasi, jismoniy tarbiya va sport jamiyatlari sportchilari uchun individual va guruh mashg'ulotlari rejalarining bajarilishini ta'minlash
	O'zbekiston Respublikasi sport jamoasi, jismoniy tarbiya va sport jamiyatlari sportchilarining sport motivatsiyasini yuqori darajada ushlab turish
	Sportchilar tayyorgarligining turli jihatlarini, mashg'ulotlarga sportchilarning tana funksiyalaridagi moslashuvchan o'zgarishlarni hisobga olgan holda, mashg'ulot jarayonining samaradorligini baholash uchun obyektiv nazorat qilish asboblari, texnik va o'lchov vositalaridan foydalanish
	Tashqi va ichki omillarning tahdidi va xavf darajasini o'z vaqtida aniqlash hamda xavfsiz joyni tashkil qilish, favqulodda vaziyatlarga tezda javob berish va xavfni bartaraf etish yoki kamaytirish uchun to'g'ri harakatlar uslubini qo'llash
	Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va aloqa vositalaridan foydalanish

		Bilim:
		Sport turi bo'yicha sport toifalari va unvonlarini berish uchun sport turi qoidalari, ularni amalga oshirish me'yorlari, talablari
		Xalqaro Olimpiya qo'mitasining Olimpiya Xartiyasi
		Xalqaro sport federatsiyalari tomonidan qabul qilingan xalqaro sport musobaqalarini o'tkazish tartibi, qoidalari va reglamenti
		O'zbekiston Milliy Olimpiya qo'mitasining Nizomi
		Sport inshootlari, jihozlari va sport anjomlaridan foydalanish qoidalari
		Xalqaro anti-doping qoidalari va standartlari
		Sportda doimiy ravishda va faqat sportning musobaqa davrida foydalanish taqiqlangan moddalar va / yoki vositalar
		Sportda taqiqlangan moddalar va (yoki usullar) terapevtik foydalanish xususiyatlari
		Anti-doping qoidalarini buzganlik uchun jazo va sanksiyalar
		Sportda Doping nazorati standartlari va talablari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Jamoaning uzoq muddatli rivojlanishi, tayyorgarlik sikllari, o'quv-mashg'ulot yig'inlari va musobaqalarda qatnashish rejalari bo'yicha mustaqil qarorlar qabul qiladi.
		2. Sportchilar sog'lig'i, tayyorgarlik darajasi, emotsional barqarorlik va musobaqalardagi holatni nazorat qiladi va ularning xavfsizligini ta'minlaydi.
		3. Murabbiylar, sportchilar, tibbiyot va uslubiy xizmat vakillari, menejerlar bilan samarali hamkorlik qiladi, jamoaning ichki muvozanatini saqlaydi.
		4. Sportda halollik, antidoping qoidalari, sport odob-axloq me'yorlariga qat'iy amal qiladi. Jamoada ijobiy, motivatsion va intizomli muhitni yaratadi.
		5. Trening va musobaqalar jarayonida texnik xavfsizlik, mehnatni muhofaza qilish, yong'in va elektr xavfsizligi talablariga amal qiladi va buni jamoa a'zolaridan ham talab qiladi.
		6. Bosh Murabbiy o'zini doimiy takomillashtiradi, xalqaro tajribalarni o'rganadi, yangi metodikalarni joriy etadi hamda yosh murabbiylarga ustozlik qiladi.
		7. Musobaqalarga ariza topshirish, hujjatlarni yuritish, federatsiyalar bilan muloqot qilish, sportchilarning litsenziyalari va reytinglarini kuzatish kabi tashkiliy vazifalarni o'z nazoratida ushlab turadi.
	Texnik va/yoki texnologik talab	1. Har bir mashg'ulot turi uchun kerakli sport inventarlari, texnika va maydonchalarni belgilangan qoidalarga muvofiq tashkil etish va ularning to'g'ri ishlashini ta'minlash.
		2. Sportchilarning harakat texnikasi, yuklama darajasi va fiziologik ko'rsatkichlarini aniqlash uchun videoanaliz, biometrik o'lchovlar, funksional diagnostika va monitoring dasturlaridan foydalana olish.
		3. Sport natijalarini tahlil qilish uchun elektron jadvallar va grafik dasturlar;

	4. Mashg'ulotlar jurnalini yuritish, reja-graflar tuzish; 5. Sportchilar bilan masofaviy muloqot uchun onlayn platformalar (Zoom, Telegram guruhlar, monitoring ilovalari). 6. Antidoping standartlari, musobaqalarda ruxsat etilgan dori vositalari, tibbiy ko'riklar va xavfli omillarni nazorat qiluvchi texnologik vositalardan xabardor bo'lish. 7. Yuklama va tiklanish davrlarini hisoblovchi dasturiy vositalar; 8. Harakatlar tezligi, chidamlilik, kuch ko'rsatkichlarini o'lchovchi asbob-uskunalar; 9. Tanlangan sport turiga moslashtirilgan trenajyorlar va o'quv stansiyalaridan foydalanish. 10. Jihozlarning texnik sozligini doimiy nazorat qilish; 11. Yong'in, elektr, sanitariya, COVID-19 kabi xavfsizlik standartlariga rioya qilish; 12. Favqulodda vaziyatlarda to'g'ri uslubga amal qilgan holda zudlik bilan choralar ko'rish. 13. Sportchilarning funksional tayyorgarlik bosqichlarini aniqlovchi testlar; 14. Tahlil asosida mos strategiyalarni ishlab chiqish va ularni simulyatsiya mashg'ulotlari orqali sinash; 15. Sun'iy intellekt asosidagi tahlil dasturlaridan (masalan: Dartfish, Kinovea) foydalanish.
--	--

V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari

5.1. Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

№	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	O'zbekiston milliy olimpiya qo'mitasi	O.Kasimov
2	O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti rektori	R.Matkarimov
3	O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti O'quv ishlari bo'yicha prorektori	E.Raxmanov
4	Jismoniy tarbiya va sport ilmiy tadqiqotlar instituti	M.Mirjamolov
5	O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i	L.Xolmurodov